

**IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU
PROGRAMA JAVNIH POTREBA
U TEHNIČKOJ KULTURI NA
PODRUČJU OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE
ZA 2016. GODINU**

Polazeći od obveze Županije, utvrđene Zakonom o tehničkoj kulturi ("Narodne novine" broj 76/93., 11/94. i 38/09.), da usklađuje interes i poduzima aktivnosti radi ravnomernog razvijanja tehničke kulture općina i gradova na njenom području i županije kao cjeline, Upravni odjel za prosvjetu, kulturu, sport i tehničku kulturu i Zajednica tehničke kulture Osječko-baranjske županije, podnose Skupštini na razmatranje Izvješće o izvršenju Programa javnih potreba u tehničkoj kulturi za 2016. godinu.

UVOD

U svakoj razvijenoj državi, osim privrede, značajnu ulogu ima kulturna prepoznatljivost. Tehnička kultura je nezaobilazni dio opće kulture i kao takva vrlo je značajna u razvoju pojedinca i društva u cjelini. Za razliku od drugih kultura, tehnička kultura ima značajan utjecaj na kulturu rada i tehničkog stvaralaštva kao i tehnološki razvoj društva. Cilj tehnike je upoznavanje i ovladavanje prirodnim i društvenim zakonitostima, kao i primjena novih dostignuća u rješavanju radnih i životnih problema. Uzimajući u obzir stalni tehnološki napredak u području tehničke kulture, postoji izražena potreba za cjeloživotnim učenjem.

Zajednica tehničke kulture Osječko-baranjske županije je udruga, koja okuplja udruge tehničke kulture na području naše Županije, s ciljem provođenja zajedničkih aktivnosti koje su usmjerene širenju tehničke kulture među djecom i odraslima. Za te potrebe je Osječko-baranjska županija osigurala prostorne i materijalne uvjete. Zajednica djeluje na dvije lokacije, Dom tehnike u Osijeku i Dom tehnike u Valpovu. U zajedničkom djelovanju udruga, ostvaruje se značajan doprinos u realizaciji javnih potreba u tehničkoj kulturi, te oblikovanju i ostvarivanju suvremenog koncepta razvijanja tehničke kulture kod djece i građana u našoj Županiji. Zajednica tehničke kulture, u dosadašnjem je radu, svojim programima i aktivnostima, ostvarila značajan ugled i razinu prepoznatljivosti. Za rezultate rada, u širenju tehničke kulture u proteklim godinama, volonteri i djelatnici tehničke kulture, dobili su niz značajnih priznanja na razini grada, županije i države.

Program javnih potreba u tehničkoj kulturi za 2016. godinu, donijela je Skupština Osječko-baranjske županije na 25. sjednici, koja je održana 13. prosinca 2016. godine („Županijski glasnik“ broj 2/95., 2/97., 3/99., 3/01., 8/01., 9/03., 2/06., 5/09., 16/09. i 2/13.). Temeljem programskih obveza u realizaciji Programa javnih potreba u tehničkoj kulturi, Zajednica tehničke kulture preuzeila je brigu o domovima tehnike, pružanju stručne pomoći u osnivanju i radu udruga tehničke kulture, te značajan dio programskih sadržaja u radu s mladima. Udrugama koje su udružene u Zajednicu tehničke kulture Osječko-baranjske županije, a njih je 68, nastoji se pružiti svestrana pomoć i ostvariti programska suradnja, a osobito pomoć u radu, putem pravodobnih informacija ili kroz zajedničke aktivnosti.

Proračunom Županije za javne potrebe u tehničkoj kulturi za 2016. godinu, planirana su sredstva za materijalne troškove domova tehnike u Osijeku i Valpovu, za rad stručne službe, programske aktivnosti rada s mladima, te natjecanja mladih tehničara i informatičara u našoj Županiji. Iako je zbog opće finansijske situacije bila upitna realizacija svih zacrtanih programskih aktivnosti, u pravilu su sve obveze uspješno realizirane. Izvršena je prilagodba izvedbenih programa, sukladno raspoloživim finansijskim sredstvima.

Zajednica tehničke kulture Osječko-baranjske županije je za potrebe realizacije Programa javnih potreba u tehničkoj kulturi, osim sredstava iz proračuna Osječko-baranjske županije, ostvarila i prihode iz drugih izvora, kao što su proračun Grada Osijeka, Hrvatski savez informatičara, Hrvatska zajednica tehničke kulutre, donacije, projekti i sredstva od vlastite djelatnosti.

1. MATERIJALNI TROŠKOVI

1.1. Objekti tehničke kulture

Odlukom Skupštine Osječko-baranjske županije, pojedini objekti koji su od interesa za razvitak tehničke kulture na području Županije, a nalaze se u vlasništvu Županije, dani su na uporabu i upravljanje udrugama tehničke kulture temeljem Pravilnika („Županijski glasnik“ broj 3/94.). Zajednici tehničke kulture Osječko-baranjske županije povjeren je objekt Doma tehnike u Osijeku, Zajednici tehničke kulture Grada Osijeka povjeren je objekt Doma ronilaca u Osijeku i zemljište na Ankin dvoru, a Zajednici tehničke kulture Valpovo povjeren je objekt Doma tehnike u Valpovu. Zajednice tehničke kulture u Đakovu, Našicama i Belom Manastiru, koriste prostore dodijeljene od lokalne zajednice. Sve navedene prostore koriste udruge tehničke kulture, a značajni korisnici su i centri tehničke kulture koji rade isključivo s mladima. Kvalitetno riješen radni prostor je polazište za daljnji intenzivni rad udruga i centara. Dom tehnike u Osijeku je sjedište Zajednice tehničke kulture Osječko baranjske županije i Zajednice tehničke kulture grada Osijeka, a Dom tehnike u Valpovu je sjedište Zajednice tehničke kulture Valpovo-Belišće. Postojeći objekti uredno se održavaju, a zbog nedostatka finansijskih sredstava za ulaganje u izgradnju i uređenje prostora, trenutno se ne koristi zemljište na Ankin dvoru u Osijeku i velika dvorana u Domu tehnike u Valpovu. Dosadašnji planovi da se navedeni prostori urede i iskoriste za neku od tehničkih aktivnosti nisu uspjeli.

1.2. Materijalni troškovi objekata

Temeljem Pravilnika o realizaciji programa javnih potreba u tehničkoj kulturi, Županija je preuzela troškove održavanja zgrade Doma tehnike u Osijeku i Valpovu, a Zajednica tehničke kulture Grada Osijeka preuzela je brigu za objekte Dom ronilaca i Ankin Dvor.

1.3. Kapitalna ulaganja

Redovito održavanje objekata omogućava da ih koristi velik broj udruga i građana. Da bi ostali u funkciji, potrebno je kontinuirano ulagati u njihovo održavanje. Ove godine u održavanje objekta uložena su sredstva koja sprječavaju njegovo trajno i ubrzano propadanje. Izvršen je manji popravak na krovnoj limariji i odvodnim cijevima. Na ravnom dijelu krovišta izvršena je zamjena dotrajale limarije, uklonjene su betonske ploče i postavljena je zaštitna tekstilna podloga sa završnim slojem od pvc folije „BAUDER“. Izvršena je sanacija terena oko objekta, radi odvodnje oborinskih voda. Pripremljena je studija energetske učinkovitosti zgrade Doma tehnike u Osijeku, te je obnovljen Certifikat o energetskoj učinkovitosti. Pokrenut je postupak za izradu projektne dokumentacije za energetsku učinkovitost zgrade i korištenje obnovljivih izvora energije u javnim ustanovama koje obavljaju djelatnost odgoja i obrazovanja.

Za sada se planiraju samo manji neophodni popravci i bojenje radi estetskog i higijenskog održavanja. Ono što je potrebno od većih ulaganja, je dovršetak uređenja Doma tehnike u Valpovu.

1.3.1. Dom tehnike - Osijek

Radno vrijeme Doma tehnike u Osijeku, je od ponedjeljka do petka od 7,00 do 21,00 sat, i subotom od 08,00 do 13,30 sati. U slučaju potrebe, kada pojedine udruge održavaju svoje aktivnosti ili skupštine, omogućeno je korištenje objekta i izvan radnog vremena. Centar tehničke kulture radi pretežno subotom, a velik broj djece i odraslih koristi dobro opremljene kabinete za informatiku, video, modelarstvo, fotografiju, elektroniku, aviomodelarstvo, radiotehniku, automodelarstvo, strojarstvo i robotiku. Zajednički prostori koriste se za sastanke, predavanja i rad izvršnih tijela udruga. Udruge ponajviše koriste dvoranu za održavanje predavanja, seminara, skupština i različitih drugih aktivnosti s većim brojem ljudi. Dvorana je opremljena audiovizualnim pomagalima.

Dom tehnike Osijek je mjesto održavanja gradskih i županijskih natjecanja iz informatike i tehničke kulutre, stručnog usavršavanja učitelja tehničke kulture i informatike, djece i odraslih. Cjeloživotno učenje je našlo svoju praktičnu primjenu upravo u Domu tehnike, u kojem se tijekom godine održi značajan broj stručnih predavanja i usavršavanja. Tijekom godine, održana su predavanja iz strojarstva, informatike, inovatorstva, radiestezije, poljoprivrede, građevinarstva, arhitekture, filmskog stvaralaštva i IC tehnologije.

U Domu tehnike Osijek, većina udruga tehničke kulture koristi i druge oblike pomoći, kao što su fotokopiranja, Internet te računovodstvene usluge (za 21 udrugu). Sve usluge za udruge tehničke kulture su besplatne. Brojne udruge tehničke kulture raspolažu s vrlo malim finansijskim sredstvima, te im je ova pomoć značajna za opstanak i provođenje zakonskih propisa i osnovnih programskih aktivnosti.

Prilikom održavanja zgrade, izvršeni su sljedeći radovi: sanirana je betonska podloga, te je postavljena toplinska izolacija i završni sloj od laminat parketa. Također je u učionicama broj 11. i 17., u kojima se nalazi specijalizirana radionica radioorientacije, promijenjena podna obloga i oličeni su zidovi. Naime, na podu je bio ugrađen plastični linoleum, koji je zbog dotrajalosti širio neugodan miris.

1.3.2. Dom tehnike - Valpovo

Stručna služba Zajednice tehničke kulture Valpovo ima zaposlena dva djelatnika (tajnik i administrator) i radi svakodnevno od 8,00 do 15,00 sati. Prostori za sastanke i kabinetski rad koriste se prema potrebama udruga, u poslijepodnevnim satima i vikendom. U uporabi su kabineti za modelarstvo, informatiku, astronomiju, elektroniku i robotiku. Osim kabineta u Domu tehnike, postoji i ured za tajnika i administratora, te zajednički prostor za sastanak udruga. U Zajednicu tehničke kulture Valpovo, udruženo je 9 udruga tehničke kulture s područja Valpova i Belišća. Za sve udruge tehničke kulture, uporaba prostora u Domu tehnike je besplatna. Svi prostori koji se koriste, uredno su održavani.

U Domu tehnike Valpovo, u posljednjih nekoliko godina, značajnu aktivnost provode mladi u Centru tehničke kulture Valpovo, kroz različite aktivnosti iz područja astronomije, informatike, elektronike, robotike, foto i video tehnike.

Postoje inicijative i ideje za dodatno uređenje i razvoj objekta, no na žalost sve je ostalo na razini izmjene informacija, a učinjeno je sljedeće:

- Održan je zajednički sastanak o mogućnostima primjene projekata finaciranih iz EU fondova. Sastanku su nazočili gradonačelnik Grada Valpova, predstavnik Regionalne razvojne agencije Slavonije i Baranje i predstavnici ZTK Valpovo-Belišće.
- Predstavnici Zajednice tehničke kulture Valpovo-Belišće, posjetili su gradonačelnika Grada Belišća. Na sastanku se govorilo o aktivnostima u Domu tehnike, radionicama CTK Valpovo-Belišće i udrugama članicama ZTK Valpovo-Belišće, te mogućnosti priprema EU projekata. Izložen je program pod nazivom „Transfer znanja i razvoj ideje i inovacija“. Posebna pozornost posvetiti će se programima i opremanju prostora za Coworking Room.
- ZTKVB od početka 2016. nastoji aplicirati prema fondovima sa projektom renoviranja/ adaptiranja Doma tehnike Valpovo. Ideja je dobila potporu predstavnika gradova Valpova i Belišća. Međutim, problem je nastao u vezi legalizacije objekta. U prostorijama županije organiziran je radni sastanak, na kojem su dogovorene smjernice rada do ishođenja potpunog rješenja.
- Dom tehnike u Valpovu obišli su stručnjaci Građevinskog fakulteta u Osijeku. Tema posjeta bila je procjena statike zgrade. Izrađeno je stručno mišljenje, koje glasi „S obzirom na zahtjeve ZTKV-B u odnosu na postojeće stanje, preporuka je da se postojeći objekt ukloni i izgradi potpuno novi objekt, koji će udovoljavati svim navedenim zahtjevima koji se nalaze u prilogu. Prije same odluke investitora, preporuka je napraviti i ekonomsku analizu“.

2. UDRUGE TEHNIČKE KULTURE

Djelovanje udruga temelji se na Zakonu o tehničkoj kulturi, Zakonu o udrugama i Zakonu o sportu. To su udruge građana, u kojima se zadovoljavaju specifični interesi pojedinaca iz područja tehničke

kulture. Djelovanje udruga tehničke kulture na našem području ima dugu tradiciju, primjerice Aeroklub "Osijek" (osnovan je 1926. godine), Auto-moto klub "Slavonac" (osnovan je 1926. godine), Fotoklub Osijek (osnovan je 1938. godine) i Motonautički klub "Drava" (osnovan je 1946. godine).

U Zajednicu tehničke kulture Osječko-baranjske županije, udruženo je 68 udruga tehničke kulture s područja naše Županije. Navedene udruge imaju svoje predstavnike u Skupštini Zajednice, a putem izabralih predstavnika sudjeluju u radu Upravnog i Nadzornog odbora, te aktivno sudjeluju u planiranju i realizaciji programa Zajednice tehničke kulture Osječko-baranjske županije.

Javne potrebe u tehničkoj kulturi financiraju se prema Odluci o utvrđivanju kriterija i uređivanju drugih pitanja financiranja javnih potreba Osječko-baranjske županije u tehničkoj kulutri („Županijski glasnik“ broj 2/93.), a koju je usvojila Skupština Osječko-baranjske županije. Kriteriji se odnose na održavanje objekata i organizaciju rada u njima. Programe udruga finansijski prate gradovi i općine. Kao i proteklih nekoliko godina, tako i u 2016. godini, dio gradova u našoj Županiji nije usvojio programe za financiranje javnih potreba u tehničkoj kulturi. Sredstva se izdvajaju pojedinačno. Dodijeljena sredstva za te namjene, bila su nedostatna za kotinuirano provođenje programskih aktivnosti zainteresiranih skupina i udruga.

Zajednice tehničke kulture i pojedini klubovi, napravili su u posljednjih nekoliko godina pozitivan pomak u promidžbi svojih aktivnosti, te doveli do stalnog povećanja zainteresiranosti mladih za pojedine tehničke aktivnosti. Na žalost, one se ne mogu realizirati bez dodatnih sredstava. Upravo zbog toga smatramo da bi za pojedine aktivnosti, kao što je konstruktorstvo, robotika, modelarstvo izrade uporabnih predmeta, aviomodelarstvo, 3D printanje i arduino, na kojima se može okupiti veći broj mladih, trebao potaknuti veći interes lokalne samouprave. Kroz niz godina, pokazalo se da učenici uključeni u tehničke aktivnosti nemaju problema s ponašanjem, drogom i alkoholom, odnosno ovisnošću. Učenici koji za hobi imaju neku od tehničkih aktivnosti nemaju potrebe za dodatnim dokazivanjem. Većina učenika koji prođu kroz neku od ovih aktivnosti, upisuju srednje tehničke škole, a kasnije i tehničke fakultete.

Osječko-baranjska županija izdvaja dio sredstva za financiranje programa u tehničkoj kulturi i to samo za rad s mladima u centrima tehničke kulture. Sredstva koje Zajednica troši za rad s udrugama relativno su mala. Jednim dijelom, sredstva se izdvajaju iz vlastitih prihoda. Suradnja s udrugama realizirala se kroz zajedničke programske aktivnosti. Kroz niz aktivnosti koje se provode u lokalnim sredinama, Zajednica tehničke kulture sudjelovala je sa svojim ljudskim potencijalima i tehničkim resursima. Kroz različite programe prikupljena sredstva usmjeravaju se na nabavku opreme i popunjavanje kabineta za informatiku, video, animaciju, elektroniku, automodelarstvo, maketarstvo i robotiku. Dio kabineta ima vrlo dobру opremu, ali još uvijek su nedostatna sredstva za potpuno opremanje svih kabinetova. U 2016. godini Županija je osigurala sredstva za nabavku informatičke učionice (15 računala) i laserskog rezaca i gravera. Nabavljenu opremu koriste sve članice Zajednice.

Tijekom 2016. godine, organizirane su aktivnosti kao što su: 23. Zimska škola informatike za učenike srednjih škola iz naše Županije, programi 9. Zima u Domu tehnike i 14. Ljeto u Domu tehnike, te organizacija iz preventive u prometu pod nazivom "Sigurno do cilja". Isto tako pružena je značajna pomoć udrugama i klubovima u realizaciji njihovih programa. Zajednica je sudjelovala u programima koje su provele Zajednica tehničke kulture Belog Manastira, Zajednica tehničke kulture Valpova, Centar tehničke kulture Čeminac i Vladislavci, Video klub "Mursa" (14. Gastro film fest), Aero klub "Osijek" (45. Zmajada i državno natjecanje), Društvo pedagoga tehničke kulture (24. Lampioni u gradu) s oko 7000 djece. Održan je još niz drugih aktivnosti, u kojima je naglašena međusobna suradnja Zajednice i članica.

2.1. Zajednica tehničke kulture Grada Osijeka

U ovoj Zajednici djeluje 28. udruga tehničke kulture, koje djeluju na području Grada Osijeka. Velik broj aktivnosti koje se provode, dolaze od strane Aerokluba, Ronilačkog kluba, Radiokluba Osijek, Fotokluba Osijek, Video kluba Mursa, Auto moto kluba, Robotičkog kluba Osijek te inženjerskih udruga. Specifičnost u ovoj Zajednici su inženjerske udruge, koje jedino u Osijeku i Osječko-baranjskoj županiji djeluju u suradnji sa zajednicama tehničke kulture. Udruge su samostalne i realiziraju velik broj različitih

programske aktivnosti. Tijekom 2016. godine, Zajednica tehničke kulutre grada Osijeka u suradnji s udrugama tehničke kulture, imala je sljedeće aktivnosti:

- Dan tehničke kulture na Korzu u Rijeci - Festival tehničke kulture, na kojem je predstavljen rad centara tehničke kulture,
- 8. Hamfest- tradicionalni međudržavni skup radioamatera,
- 2. Županijsko kolo Modelarske lige - ekipno natjecanje mladih tehničara (2 člana i njihovi mentor) u izradi tehničke tvorevine na modernim strojevima sigurnima za rad djece. Na natjecanju je sudjelovalo 36 ekipa,
- Festival tehničke kulture u Karlovcu - predstavljen radionički programom Centra tehničke kulture Osijek i ZTK grada Osijeka,
- Arduino dan - u sklopu svjetskog dana Arduino, razvojne platforme, Informatički klub Osijek – sekcija labOS hacklab, organiziran dan otvorenih vrata,
- Proslava 70. godina postojanja ZTK grada Osijeka - Program obilježavanja trajao je dva tjedna. Obilježavanje 70 godina organiziranog djelovanja tehničke kulture i Hrvatske zajednice tehničke kulture, ZTK OBŽ i ZTK Grada Osijeka, započelo je tradicionalnom jubilarnom akcijom pod nazivom „45. Zmajevi nad gradom“. Na Trgu Ante Starčevića u Osijeku sudjelovali su Automoto klub "Slavonac", Automodelarski klub Osijek, CB radio klub „Lega“, Radio klub Osijek, Društvo za podvodne aktivnosti "Mursa" i Fotoklub Osijek. Program proslave završio je jedinstvenom priredbom pod nazivom Osijek Air Show.

Godišnja priznanja Zajednice tehničke kulutre grada Osijeka

Povelja zahvalnosti Zajednice tehničke kulture Grada Osijeka, dodjeljuje se pojedincima koji su svojim stručnim i društvenim djelovanjem dali doprinos razvitku tehničke kulture, djelatnosti udruga tehničke kulture, odnosno unapređenju djelovanja Zajednice i time pridonijeli promicanju njenog položaja i ugleda na području Grada Osijeka.

Povelju zahvalnosti za 2016. godinu dobili su: Dora Borić, Miloš Radić, Damir Rajle, Katarina Tomić, Ivan Kelam Rupčić, Zdenko Grahovac, Jasmina Gorjanski, OŠ Fran Krste Frankopana Osijek, Branko Maletić, Josip Capan, Tin Buhin, Ružica Slišković-Bartolot i Radoslav Grubišić. Priznanja je uručio predstavnik grada i predsjednik Zajednice tehničke kulture Grada Osijeka.

Posebno značajne aktivnosti su u radu s mladima kroz Centar tehničke kulture Osijek. U dosadašnjem radu, a koji se oslanja na kontinuirani i stručni rad, Centar je sa svojih deset djelatnosti (automodelarstvo, informatika, elektronika, robotika, foto-video tehnika, maketarstvo, astronomija, videoanimacija, konstruktorstvo i modelarstvo) tijekom godine obrazovao više od 500 učenika. Ovdje nisu evidentirani učenici koji su prolazili tečajeve u video, foto, ronilačkom, radio i aero klubu. Kroz klubove učenici su se pripremali za klupska, kao i za natjecanja u organizaciji škola.

2.2. Zajednica tehničke kulture Grada Belog Manastira

Zajednica okuplja šest udruga tehničke kulture. Zajednicu tehničke kulture grada Belog Manastira čine sljedeće udruge: Centar tehničke kulture Čeminac, Društvo inženjera i tehničara "Baranja" Beli Manastir, Društvo pedagoga tehničke kulture Beli Manastir, Foto-kino klub "Baranja-film" Beli Manastir, Informatički klub "Pitagora" Beli Manastir i Udruga inovatora Baranje.

Godišnja priznanja Zajednice tehničke kulture grada Belog Manastira

Analizirajući programske aktivnosti klubova, vidljivo je da se postupno intenziviraju pojedine aktivnosti, posebice po pitanju sudjelovanja na različitim oblicima natjecanja, smotri, radionica. Članovi klubova sudjelovali su na brojnim natjecanjima, smotrama, izložbama fotografija, festivalima / revijama filmova, priređivali su veće/manje izložbe fotografija, projekcije filmova, stručna predavanja, javne manifestacije, edukacijske programe, kako za učenike tako i za nastavnike i ostale zainteresirane građane.

Za postignute uspjehe u radu i promicanju tehničke kulture tijekom 2016. godine podijeljena su zaslужena javna priznanja.

Plaketa Zajednice tehničke kulture grada Belog Manastira dodijeljena je: Snježani Pepl Sekulić, DPTK Beli Manastir, PROFIL Zagreb, a temeljem prijedloga i na preporuku Zajednice tehničke kulture Osječko-baranjske županije priznanje - **Državnu nagradu tehničke kulture Faust Vrančić** za 2015.godinu, primio je: Tibor Boni,prof..

2.3. Zajednica tehničke kulture Grada Našica

ZTK grada Našica u svom radu poduzima niz aktivnosti na širenju tehničke kulture i koordiniranju niza aktivnosti među udrugama. Tijekom proteklih godina, stvoreni su uvjeti za zajednički rad i trenutno okuplja 4 udruge tehničke kulture: Aeroklub „Delta krila“, Foto-video klub „Našice“, Radio klub „Našice“ i Auto-klub „Našice“. Sve udruge imaju besplatno pravo korištenja prostora i logistiku u zgradici Osnovne glazbene škole „Kontesa Dora“ Našice.

Aktivnosti koje su održane tijekom godine su :

- Rad s udrugama tehničke kulture - u radu su uključeni članovi Radio kluba Našice, Foto video kluba Našice, Auto-kluba Našice i Aero kluba „Delta-krila“ Našice. Članovi se okupljaju u društvenim prostorijama, te sudjeluju na različitim natjecanjima u klupskoj organizaciji ili na lokalnim i državnim natjecanjima. S obzirom na vrlo skromna sredstva za rad, rezultati su znatno veći.
- Rad s mladima - u suradnji s OŠ Dore Pejačević Našice i OŠ kralja Tomislava Našice, provedene su aktivnosti u radu s mladima pod nazivom „Proljetne, ljetne i jesenske tehničke aktivnosti“. U suradnji sa Zajednicom tehničke kulture Osječko-baranjske županije i HZTK organizirane su radionice, u koje su bili uključeni učenici od 5. do 8. razreda. Ukupno je kroz radionice prošlo oko 440 učenika. Kroz ovakve radionice ostvarena je dobra suradnja s lokalnom zajednicom koja je prihvatala poziv da se s većim finansijskim sredstvima osigura nastavak ovakve suradnje. Konačni cilj je pokretanje Centra tehničke kulutre na području grada Našica, te njegov rad tijekom cijele godine.
- 2016. godina, obilježena je kao jubilarna. Protekla je u duhu tradicije i nastavka 50 godišnjeg kontinuiranog rada Zajednice, te 70 godišnjeg rada Hrvatske zajednice tehničke kulture i Zajednice tehničke kulture Osječko-baranjske županije. Početak obilježavanja započeo je jedinstvenim pothvatom pod nazivom TEH Maraton. U provođenju aktivnosti pomogao nam je Grad Našice uz dobru medijsku popraćenost.
- Organizirano je i provedeno natjecanje Modelarske lige, u kojoj je sudjelovalo preko 80 učenika iz osnovnih škola Dore Pejačević i kralja Tomislava Našice. U ovaj projekt uključeni su i učenici Osnovne škole J.J.Strossmayera iz Đurđenovca. Kao drugoplasirana ekipa na županijskom natjecanju sudjelovali su i na državnom natjecanju u Kraljevici, gdje su zauzeli visoko 9. mjesto.
- Croatian Makers Liga – natjecanje učenika u području robotike, automatike i programiranja. U gradu Našicama prijavljeno je sudjelovanje ukupno četiri ekipe iz osnovnih škola. Sudjelovanjem u projektu ostaje oprema vrijedna 3.263,00kn, s kojom namjeravamo nastaviti te aktivnosti i u narednim godinama. U ovoj godini održana su dva kola Croatian Makers Lige.
- U povodu proslave Dana Grada Našica i Dana državnosti Republike Hrvatske, u organizaciji ZTK Našice i njenih udruga: Aero Kluba, Radio kluba i Foto video kluba, održana je manifestacija pod nazivom „**DANI TEHNIČKE KULTURE U NAŠICAMA**“. Tako je postavljena prigodna smotra i izložba letjelica (motorni zmajevi, jedrilice, modeli motornih radio-upravljanih aviona, dronovi), stari radio uređaji, detektori, radio postaje, brojne QSL karte o održanim radio vezama s dalekim zemljama, štampane QSL karte Radio kluba Našice, od osnutka do sada. Posebno zanimanje izazvalo je prezentiranje leta drona s kamerom, te modela motornog aviona na radio upravljanje. Posebno zanimanje izazvalo je prezentiranje leta dronom s kamerom, te modela motornog aviona na radio upravljanje.

- Festival pod nazivom „Dani slavonskih šuma“ u Našicama, proveden je uz sudjelovanje Zajednice i njenih udruga. Uz suradnju OŠ Dore Pejačević Našice, po prvi puta, održana je manifestacija pod nazivom Zmajada, u kojoj je sudjelovalo 14 učenika.
- Promicanje i širenje tehničke kulture - Zajednica je, u suranji sa Zajednicom tehničke kulture Osječko-baranjske županije, proširila djelovanje i na područje Općine Đurđenovac. Tom prigodom održana je mala škola modelarstva u OŠ J.J. Strossmayera u Đurđenovcu.

Konačni cilj provednih aktivnosti s učenicima, je pokretanje Centra tehničke kulture na području Grada Našica i njegov rad tijekom cijele godine. Stvoreni su potrebni preduvjeti, izvršeni dogovori i Gradu Našice dostavljen je Program javnih potreba u tehničkoj kulturi za 2017. godinu.

Za postignute rezultate u 2016. godini u području tehničke kulture, dodijeljene su nagrade Grada Našica. Nagradu za životno djelo dobili su gospodin Mirko Košturjak i gospodin Franjo Kapetanović.

2.4. Zajednica tehničke kulture Valpovo

Ova Zajednica ima tradiciju dugu više od 60 godina. Na području Osječko-baranjske županije, po organiziranosti i brojnosti, to je druga najveća gradska organizacija tehničke kulture. Okuplja 9 udruga tehničke orientacije i dvije sekcije: Informatička škola „Page“ i Centar tehničke kulture Valpovo-Belišće. U 2016. godini proveden je velik broj aktivnosti i to:

- 43. međunarodna izložba dječje likovne umjetnosti Lidice 2015. u Republici Češkoj - Zajednica tehničke kulture Valpovo-Belišće i Fotoklub Valpovo već dvanaest godina sudjeluju na ovoj manifestaciji dječjeg kreativnog stvaralaštva u području fotografije. Kao i svake godine u natjecanju su se uključili i članovi iz Fotokluba Valpovo, te su osvojili tri nagrade.
- Donacija za robotičare - Institut za razvoj i inovativnost mladih iz Zagreba donirao je 15 komada mBota. Zahvaljujući ovoj donaciji opreme, stvoreni su uvjeti za rad i veće mogućnosti za kreativnost u radu s djecom i mladima.
- Rad sa srednjoškolcima i studentima - projekt u koji se mogu uključiti srednjoškolci i studenti za rad s Arduinom, Raspberry pi starter kitova, Lego mindstorms ev3 i robotskom rukom.
- Međunarodno natjecanje aviomodelara - INTERNATIONAL INDOOR OPEN, FINALE KUPA HRVATSKE F1N – F1N-150, Belišće Indoor Open 2016. - pod pokroviteljstvom Grada Belišća, a u organizaciji Zajednice tehničke kulture Valpovo-Belišće i Aero kluba Osijek, u Sportskoj dvorani OŠ Ivana Kukuljevića Belišće, održano je međunarodno natjecanje u dužini leta modela aviona modela F1N i F1N-150 i finalno natjecanje KUP-a Hrvatske. Međunarodno natjecanje se budi po važećem pravilniku FAI-a i MK HZS za F1N i F1N-150. U kategoriji F1N-150 natjecalo se 33 natjecatelja, a u kategoriji F1N 19 natjecatelja. Na natjecanju su svoje modele aviona iskušali i polaznici CTK Valpovo-Belišće, koje su za ovo natjecanje pripremali Zvonimir Hajnc i Josip Bagarić. Ovo natjecanje je kruna rada učenika iz OŠ M. P. Katančića Valpovo, I. Kukuljevića Belišće, OŠ Ladimirevc i PŠ Veliškovci u radionicici aviomodelarstva.
- „14. Dani tehnike u Valpovu i Belišću“ - projekt koji je održan u Belišću. Ovo je zajednička aktivnost koju provodi Zajednica tehničke kulture Valpovo-Belišće i udruge s područja gradova Valpova i Belišća. Posjetitelji su mogli vidjeti izložene makete, modele, tehničke naprave, rakete i druge tehničke tvorevine, koje su napravljene u tehničkim radionicama i opremu za rad udruga. U sklopu aktivnosti, održan je i 4. kup raketara Belišće 2016. Na kup je prijavljeno preko dvadeset natjecatelja, a svaki je trebao ispaliti po dvije rakete s trimerom.
- Skupština Zajednice tehničke kulture Valpovo-Belišće i dodjela priznanja - održana je druga sjednica Skupštine, na kojoj je donesena Odluka o usvajanju prijedloga Plana rada i finansijskog plana za 2017. godinu. Priznanja za 2016. godinu su kako slijedi:
Povelja Zajednice tehničke kulture Valpovo-Belišće. Dobitnik je: Zdenko Đeri i Siniša Vukobratović
Plaketa Zajednice tehničke kulture Valpovo-Belišće. Dobitnici su: Antun Šikić, Ante Maras, Danijel

Rakić, Biljana Pantoš, Damir Tomas, Goran Kupčerić, Ivica Mihaljević, Marijan Antolović, Nenad Milošević i Zvonimir Hajnc.

Diploma Zajednice tehničke kulture Valpovo-Belišće - dodjeljuje se za rezultate na natjecanjima i aktivnostima. Ukupno je dodijeljeno 13. diploma zaslužnim pojedincima.

- Na Zagreb Radio Festu, koji se tradicionalno održava svake godine na zagrebačkom Jarunu, upriličena je podjela nagrada u organizaciji Hrvatskog radioamaterskog saveza (HRS) za proteklu 2015. godinu. Radio klub „Belišće“ zasluženo je dobio plaketu za dominaciju u domaćim natjecanjima.
- Radionice u udruzi „Zvono“ – Udrizi djece i mlađih s poteškoćama u razvoju „Zvono“ u sklopu 7. Festivala alternativnih oblika rehabilitacije, koji je održan u Belišću, prezentiran je rad CTK Valpovo na „Unimat“ strojevima. Cilj manifestacije je promoviranje izvaninstitucionalnih oblika odgoja i obrazovanja i razvoj alternativnih oblika rehabilitacije, kroz inkluzivne i suradničke metode.
- Fotoklub Valpovo u suradnji s ZTK Valpovo-Belišće, pripremio je niz projekata i izložbi, od kojih izdavajamo: projekt pod nazivom „Kontrasti“ u Belom Manastiru, projekt „Život Roma“, projekt „Gobel opet u zraku“, projekt „Kuvanje safuna na staroverski način i luženje“, projekt „Astro fotografije u Belišću, izložba pod nazivom „Mjesec knjige“, izložba fotografija u kazališnoj dvorani u Belišću.

Najznačajniji rad s mladima odvija se kroz Centar tehničke kulture. Cjelogodišnje se obrazuje preko stotinu učenika s područja gradova Belišća i Valpova i prigradskih naselja, a kroz akcijske radionice ili predavanja prođe više od 800 učenika. Tijekom godine, održano je nekoliko velikih akcija s mladima pod nazivom: Zima u domu tehnike, zmajada u Valpovu, zmajada u Belišću, državno natjecanje aviomodelara, nekoliko izložbi fotografija, te sudjelovanje na međunarodnim izložbama fotografija u inozemstvu.

Osim navedenih aktivnosti, Zajednica uredno vodi brigu o Domu tehnike u Valpovu, te je tijekom godine poduzela niz mjera i aktivnosti radi uređenja.

3. RAD SKUPŠTINE I NJENIH TIJELA

3.1. Rad Skupštine i radnih tijela

Tijekom 2016. godine održane su dvije Skupštine. Na izvještajnoj Skupštini koja je održana u travnju, usvojeno je Izvješće o radu ZTK OBŽ u 2015. godini. Druga Skupština održana je u prosincu, na kojoj je usvojen Plan i program rada za 2017. godinu, te su dodijeljena priznanja zaslužnim pojedincima i udrugama. Upravni odbor održao je četiri sjednice i razmotrio 26 točaka dnevnog reda. Na dnevnom redu našla su se aktualna pitanja o načinu rada, kako poboljšati suradnju s udrugama, realizaciji programa i perspektivama razvoja tehničke kulture u našoj Županiji. Izrada programa temeljila se na visini prikupljenih sredstava i brizi o njihovoj racionalnoj potrošnji. Isto tako pokušalo se s nekoliko samostalnih projekata i u suradnji s udrugama doći do Europskih sredstava. U ovoj godini uspješno su osigurana sredstva iz nekoliko manjih projekata, dok oni veći projekti vezani uz rad Centara i podizanje energetske učinkovitosti objekata nisu prošli.

Posebna pozornost posvećena je stupanju na snagu dva nova zakona koja se tiču rada naše Zajednice kao i članova zajednice. Jedan je Zakon o udrugama, a drugi je Zakon o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija. Izvršeno je usklajenje Statuta s novim zakonom, te je pružena pomoć svim udrugama da svoje temeljne dokumente usklade sa Zakonom o udrugama.

U realizaciji programa, prednost je dana programima za mlade. Tijekom analiza i rasprava Upravni odbor je ukazao na zabrinjavajuće stanje i problematiku tehničke kulture u pojedinim gradovima i općinama. Vidljivo je da većina udruga ima finansijske teškoće u servisiranju troškova, a da lokalna samouprava nije sklona analizi ponuđenih programa. Velik napredak je na području općine Valdislavci i na

području grada Našica. Udruge koje imaju izrađene programe za rad s mladima kroz javne natječaje u lokalnim zajednicama trebaju osigurati svoje prihode.

Realizacija usvojenih planova i programa rada Zajednice, temeljne su odrednice rada i djelovanja. Bez malo većih programskih sredstava, poticanje kontinuiranog obrazovanja mlađih odvija se otežano. Naime, pojedina predavanja moguće je odraditi na volonterskoj osnovi, ali kontinuirani rad zahtijeva dobru opremu i kvalitetne voditelje. Grad Osijek i Valpovo, finansijski podupiru rad Centara tehničke kulture kroz programe Javnih potreba u tehničkoj kulturi gradskih zajednica, dok Zajednice iz gradova Našice, Beli Manastir i Đakovo financiraju se isključivo putem projekata.

3.2. Godišnje nagrade i priznanja tehničke kulture

Na kraju godine za uspješne rezultate rada i promicanje tehničke kulture, podijeljena su zaslужena priznanja pojedincima i klubovima s područja naše Županije. **Povelja** Zajednice tehničke kulture Osječko-baranjske županije, dodjeljuje se istaknutim pojedincima koji su svojim stručnim i društvenim djelovanjem u dužem vremenskom razdoblju ostvarili značajne rezultate na razvijetu tehničke kulture, te na promicanju njenog položaja i ugleda. Povelju Zajednice dobio je:

1. Marijan Antolović,prof, - Zajednica tehničke kulture Valpovo-Belišće

Plaketa Zajednice tehničke kulture Osječko-baranjske županije dodjeljuje se za značajan doprinos u razvoju i promicanju tehničke kulture, a na temelju postignutih rezultata i doprinosa razvoju tehničke kulture posebice u posljednjoj godini. Plakete su dobili:

1. Mr. sc. Berislav Vrkljan - Društvo agronoma Osijek
2. Ida Đurkić,prof. - Video klub "Mursa"
3. Ivica Frajt - Automodelarski klub Osijek
4. Leon Zakanji,prof. - Društvo pedagoga tehničke kulture Osijek
5. Luka Grgić - Aeroklub Osijek
6. Manuela Oršuš - ZTK Valpovo-Belišće
7. Mirta Medić, dipl.ing.građ. - Udruga za promicanje zaštite u radnoj i životnoj okolini
8. Siniša Vukobratović, ing. elekt. - ZTK Valpovo-Belišće
9. Zoran Makarović - Fotoklub Osijek
10. ZTK Valpovo-Belišće

Navedena priznanja dodijeljena su na svečanosti 22. prosinca 2016. godine, u dvorani Doma tehnike. Nagrade je svečano uručio župan dr. sc. Vladimir Šišljadić uz prisustvo brojnih uzvanika iz kulturnog i društvenog života.

4. STRUČNA SLUŽBA ZAJEDNICE TEHNIČKE KULTURE

U stručnoj službi Zajednice tehničke kulture Osječko-baranjske županije radi 11 djelatnika. Stručna služba brine o radu Doma tehnike u Osijeku i Valpovu, realizira dio programskih aktivnosti, vodi brigu o radu, opremi i održavanju centara tehničke kulture, Zajednice tehničke kulture Osječko-baranjske županije, Zajednice tehničke kulture Grada Osijeka, Zajednice tehničke kulture Valpovo-Belišće. Stručna služba vodi finansijsko-knjigovodstvene poslove za ukupno 22 udruge. Pomoćne službe održavaju prostorije urednim i vode redovito održavanje okolnog prostora kao što brinu o energetskoj učinkovitosti u zgradama.

Finansijska sredstva za isplatu plaće 8 djelatnika u Osijeku i 2 djelatnika u Valpovu osigurava Osječko-baranjska županija kroz programe javnih potreba, a troškove za voditelja Centra tehničke kulture Osijek, osigurava Grad Osijek. Plaća djelatnika utvrđuju se na temelju koeficijenata utvrđenih od nadležnog upravnog tijela Županije, ali se osnovica nije usklađivala već desetak godina.

Stručna služba je u potpunosti obavila sve planirane poslove, kao i izvanredne poslove koji su se javljali tijekom godine. Tijekom godine, zbog odlaska djelatnika u mirovinu, promljena je jedna djelatnica s ugovorom o radu na neodređeno vrijeme.

5. PROGRAMSKE AKTIVNOSTI

Rad s mladima je svake godine najznačajniji dio programskih aktivnosti. Cilj je da se mladi upoznaju s različitim tehničkim aktivnostima, kako bi pronašli onu aktivnost koja ih može zainteresirati da u njoj koriste svoje slobodno vrijeme. Već niz godina, poznata je činjenica da učenici koji se bave tehničkim aktivnostima nemaju problema s poremećajem u ponašanju, alkoholizmom ili drogom, te se ovakav rad može smatrati i preventivnim u odnosu na navedene probleme mladih. Aktivnosti kojima se učenici bave okupiraju njihovo slobodno vrijeme i bitno djeluju na njihovo samopouzdanje. S druge strane neke od tih aktivnosti imaju i obilježe profesionalne orientacije, a time i bitan utjecaj na stručni razvoj učenika. U novije vrijeme, kada je sve manje učenika koji žele tehnička zanimanja, jako je bitno razvijati interes upravo za ta područja.

Zbog velike važnosti u izboru aktivnosti za slobodno vrijeme, Zajednica se trudi ponuditi dobre programe, osposobljene voditelje i dobru organizaciju rada. Tada i mladi postaju zainteresirani za rad u različitim područjima tehnike. Osim navedenih aktivnosti, u suradnji sa stručnim udrugama održavani su seminari za voditelje, seminari za učitelje, zimska škola informatike, pružena je pomoć mladim inovatorima i organizirana su različita stručna predavanja i natjecanja.

5.1. Centri tehničke kulture

Zajednica tehničke kulture Osječko-baranjske županije tijekom 2016. godine provela je niz aktivnosti. Potražnja za suvremenim sredstvima za rad uskladivana je s financijskim mogućnostima, ali se nedostatak sredstava djelomično odrazio na rad u gotovo svim Centrima tehničke kulture.

Specifičnost organizacije rada s mladima u našoj Županiji je njihova organizacija kroz centre tehničke kulture, koji koriste opremu i materijalne resurse Zajednice tehničke kulture Osječko-baranjske županije, te prostorne uvjete koje im pružaju domovi tehnike i osnovne škole. Ovdje se mora navesti izuzetno dobra suradnja s Upravnim odjelom za prosvjetu, kulturu, šport i tehničku kulturu Osječko-baranjske županije i Grada Osijeka. Dobivena je suglasnost za otvaranje centara pri osnovnim i srednjim školama. Na taj način se Zajednica našla u vrlo povoljnom položaju, te je bila u mogućnosti ponuditi školama veći broj aktivnosti. Na žalost, zbog nedostatka sredstava za voditelje, rad u centrima s mladima se smanjuje, a dio tih aktivnosti koordinira se i ostvaruje u suradnji s udrugama (Aeroklub "Osijek", CB klubom „Lega“ Osijek i Robotičkim klubom Osijek).

5.1.1. Centar tehničke kulture Osijek

Centar tehničke kulture Osijek, smješten je u Domu tehnike u Osijeku. Centar radi na obrazovanju učenika osnovnih i srednjih škola. Rezultati temeljnih priprema i oglašavanja rada Centra u svim školama, su upis velikog broja učenika. U Centru je okupljeno 177 učenika od prvog razreda osnovne škole do srednjoškolaca, čiji se rad odvijao u 19 skupina. Najveći broj učenika je iz područja robotike i konstruktorstva, ali su dobro zastupljeni maketarstvo, informatika, elektronika, foto-video tehnika, automodelarstvo, animirani film i astronomi. Učenici zainteresirani za rad u pojedinim skupinama, a koje nije uputila škola, participiraju u dijelu troškova. Sve je izraženija nemogućnost roditelja da odvoje sredstva za ovu svrhu. Dio učenika zbog toga nije u mogućnosti sudjelovati u ovim aktivnostima. Rad darovitih ili učenika s teškoćama je u cijelosti besplatan.

Organizaciju rada provodi voditelj Centra. Za troškove programa i voditelja sredstva se osiguravaju u Proračunu Grada Osijeka. Programski ciljevi se ostvaruju kontinuirano. U dosadašnjem radu bilo je dosta uspjeha, a što je vidljivo i iz rezultata na smotrama i natjecanjima.

Tablica 1.

1.	PREDSTAVLJENE RADIONICE ROBOTIKE U OŠ TIN UJEVIĆ OSIJEK – Predstavljen redovan radionički program CTK Osijek, radionice "Robotika" te mogućnosti sudjelovanja na 58. Natjecanju mladih tehničara.	20. siječnja 2016.
2.	POČETAK OBILJEŽAVANJA 70. GODINA POSTOJANJA HZTK, ZTK OBŽ I ZTK GRADA OSIJEKA– Predstavljene radionice povodom popratnog programa obilježavanja 70. godina HZTK i dočeka Đuke Pelcla, koji će tijekom 40 dana hodati od Iloka do Dubrovnika, te na taj način promicati tehničku kulturu, njegov pohod nosi naziv Teh Maraton.	5. veljače 2016.
3.	58.NATJECANJE MLADIH TEHNIČARA RH-KLUPSKA RAZINA NATJECANJA - Ispred ZTK Grada Osijeka - CTK Osijek, sudjelovalo je 18 učenika u ovim kategorijama : Fotografija, Robotsko spašavanje žrtve, Automatika, Modelarstvo uporabnih tehničkih tvorevina, Orientacija i komunikacija – Josip Capan odlazi na županijsko natjecanje	10. veljače 2016.
4.	9. INDOOROPEN ČEMINAC – međunarodno natjecanje zrakoplovnih modelara koje se održava u Čemincu. U sklopu natjecanja sudjelovali su i polaznici CTK Osijek, radionice Zrakoplovnog modelarstva. U kategoriji Komarci osvojili su prva tri mesta.	13. veljače 2016.
5.	7. INTERNATIONAL INDOR OPEN KOPLAST – međunarodno natjecanje zrakoplovnih modelara, koje se održava u GRADU Nova Pazova. U sklopu natjecanja sudjelovali su i polaznici CTK Osijek, radionice Zrakoplovnog modelarstva. U kategoriji kadeti osvojili su treće mjesto.	21. veljače 2016.
6.	OBILJEŽEN DAN RUŽIČASTIH MAJICA (PINKSHIRTDAY) - Održana je kreativna radionica za učenike i upriličen Dan otvorenih vrata radionica CTK Osijek. Cilj ove radionice je osvješćivanje na sve veću pojavu vršnjačkog nasilja, te poticanje na kreativnije i konstruktivnije korištenje slobodnog vremena.	27. veljače 2016.
7.	2. BAČKA KUP – međunarodno natjecanje zrakoplovnih modela u dvoranskim kategorijama, koje se održava u gradu Somboru. U sklopu natjecanja sudjelovali su i polaznici CTK Osijek, radionice Zrakoplovnog modelarstva u sljedećim kategorijama: mlađi juniori F1N-150 (osvojeno prvo i drugo mjesto), u kategoriji juniori F1N (osvojeno treće mjesto).	28. veljače 2016.
8.	ZRAKOPLOVNO MODELARSTVO U OŠ POPOVAC - U organizaciji ZTK OBŽ, ZTK Grada Osijeka, Aerokluba Osijek i Centra tehničke kulture Čeminac, u prostorijama OŠ Popovac, održana je radionica Zrakoplovno modelarstvo za učenike 8. razreda. Polaznici su koristeći samo 5 osnovnih materijala (papir, lijepilo, boce od sokova, stiropor i plastičnu cijev) uspješno izradili modele raketa ZRAK.-1. Nakon izrade, provedeno je natjecanje i pripreme za natjecanja.	29. veljače 2016.
9.	2. PROLJEĆE U DOMU TEHNIKE OSIJEK - U organizaciji ZTK Grada Osijeka i Centra tehničke kulture Osijek u prostorijama Doma tenhike, održane su radionice izvananstavne i izvanškolske radionice tehničke kulture. Radionice su namijenjene učenicima osnovnih škola s područja grada Osijeka i okolice. Učenici su imali na raspolaganju 7 različitih radionica. U program se uključio 61 učenik.	21.– 24. ožujka 2016.
10.	58.NATJECANJE MLADIH TEHNIČARA RH-ŽUPANIJSKA RAZINA NATJECANJA - u Osijeku u OŠ Jagode Truhelke održano je županijsko natjecanje, u kojem su sudjelovali i polaznici CTK Osijek. Postigli su zapažene rezultate i to: u kategoriji Fotografija drugo mjesto, u kategoriji Automatika prvo mjesto. Tijekom natjecanja predstavljen je radionički program i noviteti u CTK Osijek.	4.ožujka 2016.
11.	SUDJELOVANJE POLAZNIKA NA RADIONICI U KRALJEVICI - zbog iznimne aktivnosti i rezultata skupine Robotika u CTK Osijek, a na poziv HZTK daroviti učenici osnovne škole sudjelovali su na radionici u Nacionalnom centru tehničke kulture u Kraljevcima.	25.ožujka 2016.
12.	58. NATJECANJE MLADIH TEHNIČARA RH - DRŽAVNA RAZINA NATJECANJA – NA državnoj razini 58. Natjecanja mladih tehničara RH u Primoštenu sudjelovalo je 12 učenika s područja Osječko-baranjske županije. Četiri učenika su se pripremali u Centru tehničke kulture Osijek.	30. ožujka - 1. travnja 2016.
13.	EKIPNO NATJECANJE IZ AUTOMATIKE U SKLOPU FESTIVALA TEHNIČKE KULTURE -u Zagrebu u Bočarskom domu natjecanje je organizirala Hrvatska zajednica tehničke kulture. Centar tehničke kulture Osijek predstavljale su dvije ekipe u početnoj kategoriji	14. svibnja 2016.

	i osvojile prvo mjesto.	
14.	14. LJETO U DOMU TEHNIKE OSIJEK - Centar tehničke kulture Osijek organizira radionice i programe izvanškolskih tehničkih aktivnosti za učenike osnovnih i srednjih škola Grada Osijeka. Radionice su namijenjene zainteresiranim i darovitim učenicima koji se žele u slobodno vrijeme hobistički baviti različitim tehničkim aktivnostima, te se na taj način afirmirati i potvrditi svoj talent za tehniku, te učenicima koji se žele pripremati za natjecanje u predmetu Tehnička kultura u osnovnoj školi. Učenici su imali na raspolaganju 18 različitih radionica, koje su se izvodile u sklopu 20 nastavnih sati. U aktivnosti je sudjelovalo 208 učenika osnovnih i srednjih škola.	27 lipnja - 26. kolovoza 2016.
15.	2. NACIONALNI CB KUP - Državni susret u području CB tehnike za učenike osnovnih škola Osijek, održan je na prostoru Sportsko poslovne zračne luke Osijek-Čepin, u organizaciji Hrvatskog saveza CB radioklubova (HSCB), CB Radiokluba "Lega" Osijek i suorganizaciji Zajednice tehničke kulture Osječko-baranjske županije i Zajednice tehničke kulture Grada Osijeka, Društva pedagoga tehničke kulture s područja OBŽ-a, Službe za zajedničke poslove obrane, civilne zaštite, zaštite na radu i zaštite od požara Osječko-baranjske županije. Na susretu je sudjelovalo oko 80 učenika s područja cijele Republike Hrvatske, a riječ je o učenicima osnovnih škola od 5. do 8. razreda.	19. - 21. kolovoza 2016.
16.	16. "SIGURNO DO CILJA" 2016. - U akciji su sudjelovali učenici nižih razreda osnovnih škola Svetе Ane, Franje Krežme, Antuna Mihanovića i Vladimira Becića. Program je edukativan i zabavan, a u isto vrijeme održani su i programi Odjela prevencije Policijske uprave Osječko-baranjske, Auto-moto kluba "Slavonac", Automodelarskog kluba Osijek i Centra tehničke kulture Osijek. Aktivnost ima za cilj skretanje pozornosti vozača o tome da je počela školska godina i da je veći broj djece na prometnicama, a kod djece da trebaju biti pažljivi u prometu i kretati se maksimalno sigurno.	12. rujna 2016.
17.	"ZEMLJA BEZ GRANICA" - predstavljen je rad CTK Osijek i skupine Robotika, a 8. rujna na Trgu Slobode je predstavljen radionički program CTK Osijek za školsku godinu 2015./2016. Također su se predstavili članovi Radio kluba Osijek i Aerokluba Osijek.	18. kolovoza 2015.
18.	POČETAK RADA CENTRA TEHNIČKE KULTURE OSIJEK - Centar tehničke kulture Osijek organizira radionice i programe izvanškolskih tehničkih aktivnosti za učenike osnovnih i srednjih škola Grada Osijeka. Radionice su namijenjene zainteresiranim i darovitim učenicima koji se žele u slobodno vrijeme hobistički baviti različitim tehničkim aktivnostima, te se na taj način afirmirati i potvrditi svoj talent za tehniku, te učenicima koji se žele pripremati za natjecanje u predmetu Tehnička kultura u osnovnoj školi. Hobističke radionice su namijenjene učenicima koji vole tehniku i nije im prvenstveni cilj sudjelovanje u Programu natjecanja tehničke kulture. Radionice su namijenjene - učenicima osnovnih i srednjih škola, - sadržaji su primjereni predznanju i uzrastu učenika, - održavaju se subotom u Domu tehnike, Trg J. Križanića 1, - traju 70 ili 105 sati, - priznaju se u školi kao izvanškolska tehnička aktivnost, - počinju u rujnu tekuće godine, a završavaju u lipnju iduće godine. U školskoj 2015./2016. godini Centar je upisalo 190 polaznika, a završilo je 177. Ukupno je održano 1051 sati nastave i vježbi. Program se proveo u 19 radionica.	24. rujna 2016.
19.	IZVIĐAČKI KLUB JAVOR U DOMU TEHNIKE- ostvarena suradnja između Radio kluba "Osijek", Izviđačkog kluba Javor i Zajednice tehničke kulture Grada Osijeka.	15.listopada 2016.
20.	TJEDAN CJEOŽIVOTNOG UČENJA U DOMU TEHNIKE - cjeloživotno učenje u organizaciji Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih. To je nacionalna obrazovna kampanja koja na jednostavan način, na temelju izravnih obraćanja građanima, potiče ostvarenje ideje o promoviranju učenja i obrazovanja. Zajednica tehničke kulture Grada Osijeka sudjelovala je predstavljanjem radioničkih programa kroz Dan otvorenih vrata.	3. listopada 2016.

21.	BESPLATNE RADIONICE IZRADE LAMPIONA - U Centru tehničke kulture Osijek, u Domu tehnike, održane su besplatne radionice izrade lampiona. Učenici su sa izrađenim lampionima sudjelovali na 23. Lampionadi ispred Centra tehničke kulture Osijek.	5. - 19. studenog 2016.
22.	PALJENJE LANTERNI U POVODU DANA SJEĆANJA NA ŽRTVE VUKOVARA- Zajednica tehničke kulture Grada Osijeka u suradnji sa Zajednicom tehničke kulture Osječko-baranjske županije, Aeroklubom "Osijek" i Moto klubom Osijek, u znak sjećanja na žrtve pada Vukovara na prostoru Sportskog aerodroma Osijek-Čepin organizirala je simbolično paljenje 261 leteće lanterne. Paljenju lanterni priključili su se tristotinjak članova raznih moto klubova, članovi Aerokluba "Osijek" i Zajednica tehničke kulture, a događaj su posjetili brojni građani i učenici osnovnih i srednjih škola u pratinji svojih nastavnika. U ovoj aktivnosti sudjelovalo je oko 2000 osoba.	17. studenog 2016.
23.	FESTIVAL TEHNIČKE KULUTRE - Festival tehničke kulture 2016. godine održan je u školskoj sportskoj dvorani Osnovne škole Grabrik u Karlovcu. Zajednica tehničke kulture Grada Osijeka i Zajednica tehničke kulture Osječko-baranjske županije predstavila se sa svojim programom za domaćinstvo ovog Festivala u 2017. godini.	17. i 18. prosinca 2016.
24.	OBILJEŽAVANJE EUROPSKOG TJEDNA ROBOTIKE - CTK Osijek organizirao je "Dan otvorenih vrata - radionice Robotika i Uvod u Arduino- Automatika". Europski tjedan robotike obilježava se od 24. - 30. studenog, te drugi put za redom u Domu tehnike Osijek.	28. studenog 2016.

5.1.2. Centar tehničke kulture Čeminac

Centar je samostalna udruga koja okuplja građane s područja Čeminca i učenike iz OŠ Čeminac. Tijekom godine kontinuirano su radile četiri skupine mlađih (zrakoplovni modelari, raketni modelari, foto sekacija i sekacija izrade nakita), a među najaktivnijima su zrakoplovni modelari koji imaju i najviše uspjeha u dosadašnjem radu. Ujedno su domaćini natjecanja za europski i svjetski kup zrakoplovnih modela. Velik interes u Čeminцу pokazan je i za održavanje zmajade koja se već nekoliko godina uspješno odžava pod pokroviteljstvom Općine Čeminac. Ova udruga specifična je i po tome što je vode roditelji, a sve aktivnosti vezane su za djecu. Već niz godina polaznici Centra sudjeluju na natjecanjima mlađih tehničara.

Udruga je u 2016. godini imala 32. aktivna člana. Aktivnosti koje je provela u 2016. godini su sljedeće:

Tablica 2.

1.	KUP HRVATSKE U DVORANSKIM MODELIMA - 7. Internacionalni kup i 9. Indoor open Čeminac za kup Hrvatske u dvoranskim modelima na kojima sudjeluje u prosjeku 60-tak natjecatelja u dvije kategorije.	siječanj 2016.
2.	ZRAKOPLOVNI MODELARI U VRTIĆU- Tijekom godine održane su dvije radionice zrakoplovnih modelara u dječjem vrtiću u Čemincu. Sa djecom predškolske dobi izrađeni su papirnati modeli zrakoplova i provedeno je natjecanje.	siječanj, veljača 2016.
3.	DRŽAVNO I MEĐUNARODNO NATJECANJE U ZRAKOPLOVNOM MODELARSTVU- članovi CTK Čeminac sudjelovali su na natjecanjima zrakoplovnih modelara u Novoj Pazovi, državnom prvenstvu u Belom Manastiru, Ludbregu, Somboru, Vukovaru, Beogradu, Belišću - gdje su postigli zapažene rezultate.	veljača 2016.
4.	KUP HRVATSKE - sudjelovanje na državnom natjecanju koje je održano u Ludbregu, te je osvojeno treće mjesto u kategoriji osnovnih škola.	ožujak 2016.
5.	DRŽAVNO PRVENSTVO ZRAKOPLOVNIH MODELARA - u suradnji s Aeroklubom Osijek, održano je državno prvenstvo zrakoplovnih modelara u kategoriji slobodni let i 16. Svjetski kup u slobodnom letu na poljoprivrednom aerodromu Karanac, gdje je sudjelovalo oko osamdesetak natjecatelja iz jedanaest europskih država.	travanj 2016.

6.	10. ZMAJADA - povodom dana općine Čeminac, održana je, po deseti put, tradicionalna Zmajada. Sudjelovalo je dvjestotinjak djece i to iz OŠ Čeminac i djece vrtičke dobi. Organizirano je natjecanje u visini leta, a najistaknutijim pojedincima podjeljene su prigodne nagrade DRŽAVNO I MEĐUNARODNO NATJECANJE U ZRAKOPLOVNOM MODELARSTVU- članovi CTK Čeminac sudjelovali su na natjecanjima zrakoplovnih modelara u Novoj Pazovu, državnom prvenstvu u Belom Manastiru, Ludbregu, Somboru, Vukovaru, Beogradu, Belišću - gdje su postigli zapažene rezultate.	svibanj 2016.
7.	LJETNI KAMP TEHNIKE - održane su radionice: foto, film, animirani film, prometna kultura, robotika i multimedija	svibanj 2016.
8.	OTVORENI DANI TEHNIKE U BELOM MANASTIRU – sekcija izrade nakita u prostorijama Doma tehnike u Belom Manastiru u tri radionice organizirala je izradu nakita. Također je iskorištena prilika da se javnosti predstavi rad Centra.	svibanj 2016.
9.	IZRADA UPORABNIH PREDMETA - Sekcija modelarstvo izrada uporabnih predmeta radi tijekom cijele godine i to u prostorima područne škole Čeminac u Kozarcu pod vodstvom mentorice organizira jedno kolo modelarske lige u kojem je sudjelovalo 40-tak učenika.	svibanj 2016
10.	DRŽAVNO NATJECANJE - na državnom natjecanju koje je održano u Vukovaru za kup Hrvatske, osvojeno je treće mjesto u juniorskoj konkurenciji i drugo mjesto u konkurenciji osnovnih škola u kategoriji F1N-150.	studenzi 2016.

5.1.3. Centar tehničke kulture Vladislavci

Jedna je od mlađih samostalnih udruga koja provodi tehničke aktivnosti u Vladislavcima u suradnji s OŠ Mate Lovraka Vladislavci i općinom Vladislavci. Održane su dvije aktivnosti pod nazivom 1. Zimska škola tehničkih aktivnosti i 1. Kolo Modelarske lige. Pokušava se pokrenuti kontinuirana aktivnost, koja bi se provodila u vrijeme zimskih i proljetnih praznika. Općina Vladislavci aktivno se uključila u provedbu aktivnosti na način da su izdvojili finacijska sredstva u iznosu od 2.500,00kn koja su utrošena u nabavku Unimat stroja koji je ostao na raspolaganju OŠ Mate Lovraka Vladislavci. To je prvi put da se lokalna zajednica uključuje u finaciranje programa u tehničkoj kulturi na području općine.

Tijekom godine provedene su sljedeće aktivnosti:

Tablica 3.

1.	„1.ZIMSKA ŠKOLA TEHNIČKIH AKTIVNOSTI“ u prostorijama Osnovne škole Mate Lovraka Vladislavci, Zajednica tehničke kulture Osječko-baranjske županije u suradnji s Općinom Vladislavci i Osnovnom školom Mate Lovraka, održala je radionicu Modelarstvo – izrada uporabnih tehničkih tvorevin, u kojoj je sudjelovalo rekordnih 80 učenika u dobi od 4. do 8 razreda. U sklopu radionice su provedene pripreme za Modelarsku ligu.	19. veljače 2016.
2.	„1.KOLO MODLARSKE LIGE U VLADISLAVCIMA“ - u prostorijama OŠ Mate Lovraka u Vladislavcima održano je 1. kolo Modelarske lige. Sudjelovalo je 30 ekipa po dva učenika koji su uspješno izradili radni zadatak. Najbolje tri ekipe su se plasirale na 2. kolo Modelarske lige, odnosno županijsku razinu natjecanja. Općina Vladislavci izdvojila je finacijska sredstva za nabavku Unimat Basic stroja. Stroj je svečano uručen školi na uporabu, s ciljem razvijanja motoričkih vještina i kreativnosti.	29. travnja 2016.

5.1.4. Rad s mladima u Belom Manastiru

Tijekom 2016. godine, Zajednica tehničke kulutre Belog Manastira imala je sljedeće aktivnosti u radu s učenicima i mladima:

- Zimske radionice u tehnici 2016. - (i) Moje ure tehničke kulture (siječnja 2016. godine). Program je namjenjen učenicima osnovne škole od 5. do 8. razreda. Program se provodi u pet radionica (auto-modelarstvo, zrakoplovno-modelarstvo, radionica multimedije, film video radionica i foto-radionica). Program se provodio kroz ponuđene radionice, te je uspješno realiziran. U programu je sudjelovalo 35 učenika.
- Tehnička kultura u osnovnim i srednjim školama Baranje u 2016. godini (veljača - svibanj 2016. godine). Projekt je namijenjen učenicima i nastavnicima tehničke kulture u osnovnim i srednjim školama, s ciljem da se pokažu radovi nadarenih učenika. Također je cilj motivirati učenike osnovnih i srednjih škola za uključivanje u izvannastavne aktivnosti koje se provode u Centru tehničke kulture. Sudionici ove aktivnosti su OŠ Čeminac, OŠ Draž, OŠ Jagodnjak, OŠ Lug, Prva srednja škola Beli Manastir, Centar tehničke kulture Čeminac (u dalnjem tekstu: CTK), Foto-kino klub Baranja i Društvo pedagoga tehničke kulture Beli Manastir. U aktivnost se uključilo 195 učenika.
- XI. Dani tehničke kulture u Belom Manastiru (svibanj - lipanj 2016. godine). Program je namijenjen ponajprije učenicima osnovnih škola, koji u okviru nastavnog plana i programa predmeta tehničke kulture imaju potrebu za postizanjem dodatnog znanja i vještina u tehničkoj kulturi. Također je namijenjen i učenicima srednjih škola i to 1. razreda koji imaju zanimanje za kreativno stvaralaštvo i inovativni rad, te imaju potrebu svoje umijeće predstaviti široj javnosti. U akciju su bili uključeni Društvo pedagoga tehničke kulture Beli Manastir, OŠ „Dr.Franjo Tuđman“ Beli Manastir, OŠ Draž, OŠ Jagodnjak, OŠ Lug, Gimnazija Beli Manastir, Prva srednja škola Beli Manastir, CTK Čeminac, Foto-kino klub Baranja-film, Udruga inovatora Beli Manastir, Informatički klub Pitagora, Aeroklub Osijek i Prva srednja škola Beli Manastir. U aktivnost se uključilo 250 učenika.
- XI. Ljetni kamp tehničke kulture (lipanj 2016. godine). Program je namijenjen ponajprije učenicima osnovnih škola koji, u okviru nastavnog plana i programa predmeta tehničke kulture, nemaju doстатnog prostora za kreativne aktivnosti, kao i učenicima srednjih škola koji se zanimaju za pojedina područja tehnike. Svrha kampa je omogućiti nadarenim učenicima dopunsko obrazovanje iz tehničke kulture te im u tu svrhu pružati posebne obrazovne programe sa stalnim i novim temama. Program je realiziran kroz radionice i to: foto-radionica, film radionica -igrani film, film radionica-animirani film, robotika, multimedija, zrakoplovno i raketno modelarstvo. U ljetni kamp bilo je uključeno 40 polaznika iz sljedećih ustanova: OŠ „Dr. Franjo Tuđman“ Beli Manastir, OŠ Čeminac, OŠ Draž, OŠ Jagodnjak, OŠ Lug, OŠ Popovac, ZTK Valpovo-Belišće, Gimnazija Beli Manastir, CTK Čeminac i OŠ Mohač, Mađarska.
- Mladi tehničari na djelu 2016. – je radionica modelarstva - obrade drveta koju organizira ZTK OBŽ u suradnji s ZTK Beli Manastir i klubovima (travanj - prosinac 2016. godine). Programske sadržaje projekta HZTK ponajprije su namijenjeni učenicima osnovnih škola od petog do osmog razreda, koji u okviru nastavnog plana i programa predmeta tehničke kulture, te u izvannastavnim i izvanškolskim aktivnostima imaju zanimanje za kreativno stvaralaštvo u području modelarstva i robotike. U aktivnost su se uključili OŠ „Popovac“ Popovac i OŠ Čeminac. U aktivnost se uključilo 100 učenika.

5.1.5. Rad s mladima u Našicama

Ovaj Centar djeluje u okviru Zajednice tehničke kulture Osječko-baranjske županije. Ove godine u radu Centra su održane aktivnosti pod nazivima „1. Zimska škola tehničkih aktivnosti Našice“, „1- kolo Modelarske lige u Našicama“ i „1 Ljetna škola tehničkih aktivnosti u Đurđenovcu“. Radionice su održane u prostorijama OŠ Dore Pejačević, OŠ Kralja tomislava Našice i OŠ Josipa Jurja Strossmayera Đurđenovac. Sudjelovalo je oko 150 učenika osnovne škole od 5. do 8. razreda koji su usvojili nova znanja iz područja tehnike. Sve aktivnosti provedene su u suradnji s Centrom tehničke kulture Osječko-baranjske županije. Velik problem je nedostatak opreme za rad ZTK grada Našica i mentora koji su osposobljeni za provođenje aktivnosti. Prostorije u kojima djeluje Zajednica su ujedno i prostori koje koristi Osnovna glazbena škola „Kontesa Dora“, Našice za rad s učenicima. Grad Našice je u svom proračunu predviđao simbolična sredstva za rad Centra. Stvoreni su uvjeti za temeljitije pokretanje tehničkih aktivnosti. U narednoj godini lokalna zajednica će osigurati sredstva za provođenje Programa javnih potreba u tehničkoj kulturi koja bi se koristila za cjelogodišnji rad Centra tehničke kulutre Našice.

Tijekom godine provedene su sljedeće aktivnosti:

Tablica 4.

1.	„1.ZIMSKA ŠKOLA TEHNIČKIH AKTIVNOSTI- NAŠICE“ - Zajednica tehničke kulture Grada Našica i Zajednica tehničke kulture Osječko-baranjske županije u OŠ Dore Pejačević Našice, organizirali su projekt u skolpu kojega su održane 4 radionice (Arduino mikroupravljač, modelarstvo, zrakoplovno modelarstvo i konstruktorstvo) iz tehničke kulture. Cilj aktivnosti: animirati učenike osnovnih škola s područja Grada Našica i okolnih mjesta (Martin, Granice, Londžica, Makloševac, Markovac Našički, Ribnjak, Vukojevci) da se u slobodno vrijeme bave tehnikom kako bi stjecali i razvijali nove vještine. Na radionice se prijavilo 50-ak učenika. Odaziv učenika je bio puno veći od planiranog, pa su samo najbrže prijavljeni mogli sudjelovati.	22. veljača 2016.
2.	„ 1.KOLO MODELARSKE LIGE“ - Zajednica tehničke kulture Grada Našica nastavlja s provedbom izvannastavnih tehničkih aktivnosti u OŠ Kralja Tomislava Našice. U sklopu aktivnosti sudjelovale su tri škole: OŠ Kralja Tomislava Našice, OŠ Dore Pejačević Našice i OŠ J.J. Strossmayera Đurđenovac. Sudjelovalo je 60 učenika podjeljenih u 30 ekipa, svaka ekipa za zadatku je imala izraditi rad pod nazivom "Građevinska kolica" koji su uspješno izradili. Prve tri ekipe ostvarenim rezultatom plasirale su se na županijsku razinu modelarske lige koja je održana u svibnju 2016. godine u Osijeku.	3. rujna 2015.
3.	„1.LJETNA ŠKOLA TEHNIČKIH AKTIVNOSTI U ĐURĐENOVCU“ - Zajednica tehničke kulture Grada Našica u suradnji sa Zajednicom tehničke kulutre Osječko-baranjske županije nastavlja s provedbom izvannastavnih tehničkih aktivnosti u Osnovnoj školi J. J. Strossmayera Đurđenovac uz potporu Općine Đurđenovac. U prostoru školske sportske dvorane 20 ekipa od 40 učenika izradivalo je tehničku tvorevinu od šperploče na Unimat basic 1 strojevima koji su sigurni za rad. Sve ekipe su uspješno u zadanom vremenskom roku izradile zadani rad. Kako bi škola i tijekom školske godine nastavila poticati učenike da se bave tehničkom kulturom, Općina Đurđenovac je osigurala sredstva za nabavku jednog Unimat basic 1 stroja. Vrijedna donacija općine školi svečano je uručena ravnateljici škole na trajno korištenje.	listopada 2016.

5.1.6. Rad s madima u Đakovu

Aktiviranjem skupine mladih, koje je okupio Radio klub Đakovo, provodi se cijelogodišnja edukacija, te učenici sudjeluju u državnim i međunarodnim natjecanjima. Učenici šestih razreda Osnovne škole Vladimir Nazor iz Đakova, njih sedamdesetak, posjetilo je Dom tehnike u Osijeku. Centar tehničke kulture Osijek i Zajednica tehničke kulture Osječko-baranjske županije pripremili se za njih četiri radionice izvanškolskih tehničkih aktivnosti. Učenicima je na raspolaganju radionica iz animiranog filma, Arduina, zrakoplovnog modelarstva i robotike. Nositelj programa rada s mladima je i Društvo pedagoga Slavonija koje je održalo natjecateljsku aktivnost pod nazivom "Danas mali sutra veliki majstor". Ovo je tradicionalna aktivnost koja se održava šesti put za redom. Sudjelovalo je 42 učeničke ekipa pod vodstvom 20 mentora. Učenici se natječu u izradi predmeta na Unimat-1 strojevima. Aktivnost ima edukativni, zabavni i natjecateljski karakter.

Obzirom na brojnost radionica i broj skupina, pojavljuje se potreba pokretanja Centra tehničke kulture na području Đakova. Za kontinuiran rad Centra neophodno je osigurati stalni prihod sredstava iz proračuna grada Đakova.

5.1.7. Centar tehničke kulture Valpovo

Tehničke aktivnosti znatno pridonose razvoju stvaralačkih i radnih sposobnosti učenika, a natjecanja mladih tehničara omogućuju afirmaciju darovitih i talentiranih učenika i time pridonose njihovom ranom otkrivanju.

- Programi tehničke kulture su nadopuna redovnom obrazovanju.

- Stečena znanja i vještine su neophodna u korištenju suvremene tehnike i informatičke tehnologije.
- Polaznici radionica lakše odabiru buduće zvanje, te stečena znanja koriste za upis u srednje škole ili fakultete.
- Organizirani rad u radionicama i korisno provođenje slobodnog vremena poboljšava kvalitetu života svih polaznika.
- Programe izvode kvalificirani i stručno osposobljeni članovi udruga i vanjski suradnici.

Zbog nedostatka sredstava ni ove godine nije bilo mogućnosti slati voditelje na usavršavanje.

Aktivnosti, natjecanja i smotre su realizirana sukladno dinamici uplate sredstava od strane gradova te uz velik trud i volontiranje ljudi dobre volje.

Aktivnosti koje su realizirane u Centru tehničke kulture:

Tablica 5.

1.	ZIMA U TEHNICI 2016.- desetu godinu za redom, nastoje se omogućiti djeci i mladima aktivnosti u radionicama za vrijeme zimskih praznika. Ideja je uvijek ista: omogućiti djeci upoznavanje s pojedinim granama tehnike, izrada tehničke tvorevine uz maksimalnu kreativnost djeteta, rad djece u grupi na nekom zajedničkom projektu i zajedničko druženje. Organiziran je rad u 4 radionice, u koje se uključilo preko šezdesetoro djece. Svi oni koji su odvojili svoje slobodno vrijeme i došli u Dom tehnike Valpovo, mogli su naučiti nešto novo i korisno. Stečena znanja i vještine mogu nastaviti usavršavati u radionicama Centra tehničke kulture Valpovo-Belišće.	od 4. do 8. siječnja 2016.
2.	INDOOR OPEN ČEMINAC - aviomodelari CTK Valpovo-Belišće sudjelovali su na međunarodnom natjecanju aviomodelara F1N koje se održalo u Čemincu.	13. veljače 2016.
3.	58. ŽUPANIJSKO NATJECANJE MLADIH TEHNIČARA – u OŠ. Jagoda Truhelka Osijek održano je natjecanje mlađih tehničara. Na natjecanju su sudjelovali samo učenici osnovnih škola od 5 - 8 razreda. Sudjelovalo je ukupno 8 učenika iz CTK Valpovo.	11. veljače 2016.
4.	58. DRŽAVNO NATJECANJE MLADIH TEHNIČARA - Na 58. natjecanju mlađih tehničara, sudjelovalo je 7683 učenika viših razreda osnovnih škola iz cijele Hrvatske. Na državnoj razini natjecanja i smotri mlađih poduzetnika održanoj u Primoštenu od 30.ožujka do 1. travnja, 256 mlađih tehničara pokazalo je svoje kompetencije u dvanaest područja natjecanja. Na državnoj smotri u kategoriji fotografija, sudjelovao je i Fran Šandor iz OŠ Belišće i osvojio šesnaesto mjesto i Sonja Blažević iz CTK Valpovo-Belišće i osvojila deveto mjesto.	8. – 11. travnja 2015.
5.	FESTIVAL ZNANOSTI je manifestacija kojoj je cilj približiti znanost javnosti, tj. informirati javnost o aktivnostima i rezultatima u području znanosti, motivirati mlade ljude za istraživanje i stjecanje novih znanja. Tema Festivala znanosti je „Camera obscure“. U SŠ Valpovo i OŠ Matije Petra Katančića Valpovo, održana su stručna predavanja i radionice na tu temu.	20. travnja 2016.
6.	1. KOLO CROATIA MAKERS LIGE - u prostorijama OŠ Dore Pejačevići Našice, održano je 1. Kolo Croatia maker lige. Natjecanje se održalo sa mBot robotima koje je donirao Institut za Razvoj i Inovativnost Mladih, a uvjet za zadržavanje robota je sudjelovanje na pet kola natjecanja.	3. svibnja 2016.
7.	MODELARSKA LIGA - Prvo kolo Modelarske lige održano je u OŠ M.P. Katančića Valpovo u Valpovu. U natjecanju su sudjelovali učenici osnovnih škola iz Valpova, Belišća, Veliškovaca, SOS Dječjeg sela Ladimirevci, Udruge Zvono Belišće i Centra tehničke kulture Valpovo-Belišće. Ukupno je sudjelovalo 12 ekipa odnosno 24 učenika. Najbolje plasirane ekipe sudjelovale su na Modelarskoj ligi Osječko-baranjske županije.	7. svibnja 2016.
8.	PROMATRANJE MERKURA TELESKOPOM - Astronomsko društvo "Anonymus" Valpovo u dvorištu OŠ Matije Petra Katančića u Valpovu organiziralo je promatranje tranzita Merkura preko Sunca. Pri ovome astronomskom fenomenu na površini Sunca bila je vidljiva malena točka - sjena koju uzrokuje planet Merkur pri svome prelasku preko Sunčeva diska.	9. svibnja 2016.
9.	MODELARSKA LIGA OSIJEK - više od stotinu djece okupilo se u Zračnoj luci Osijek -	12. svibnja

	Čepin. Održano je Drugo županijsko kolo modelarske lige u organizaciji Zajednice tehničke kulture Osječko-baranjske županije, grada Osijeka, uz sudjelovanje Aerokluba Osijek, te uz potporu Hrvatske zajednice tehničke kulture. U sklopu manifestacije predstavljen je Centar tehničke kulture Valpovo-Belišće. Na natjecanju je sudjelovalo pet ekipa iz CTK Valpovo.	2016.
10.	OSIJEK MINI MAKER FIRE- Učenici Centra tehničke kulture Valpovo-Belišće (CTKVB) i njihovi mentori posjetili su Osijek Mini Maker Faire u Elektrotehničkoj i prometnoj školi Osijek. Maker Faire događaji zamišljeni su kao kombinacija sajma, konferencije i festivala gdje hobisti, inovatori i zaljubljenici u tehnologiju i umjetnost prezentiraju svoje radevine široj javnosti. Članovi Astronomskog društva Anonymus prezentirali su rad svoje udruge na području istraživanja meteora i "super novih".	14. lipnja 2016.
11.	MUZEJ BELIŠĆE – Zajednica se aktivno uključila u opremanje novih i osvježavanje starih prostora u Muzeju u Belišću. Skenirane i obrađene stare fotografije, a napose rodoslov porodice Gutmann u formatu 3 x 2 m izložene su u muzejском prostoru.	18. lipnja 2016.
12.	DAN MUZEJA VALPOVO- Zajednica je u povodu Dana muzeja Valpovo, organizirala projekciju starih fotografija i filma, koje je Televizija Zagreb snimila osamdesetih godina. Projekcije su održane u muzejskim prostorima i pobudile su velik interes posjetitelja.	21. svibnja 2016.
13.	DAN SOS DJEČJEG SELA LADIMIREVCI- Mentor Centra tehničke kulture Valpovo-Belišće, u povodu proslave dana SOS Dječjeg sela Ladimirevci, održali su radionice maketarstva-modelarstva, raketarstva i fotografije.	25. svibnja 2016.
14.	PRIJEM KOD GRADONAČELNIKA VALPOVA- Mladi tehničari i njihovi mentori bili su gosti gradonačelnika Leona Žulja i zamjenika predsjednika Gradskog vijeća Zdravka Čorića. Gradonačelnik Grada Valpova upoznat je sa radom i aktivnostima u Zajednici tehničke kulture Valpovo-Belišće i ponosan je na vrijedne rezultate koji se postižu. Ove školske godine, ostvareni su natprosječni rezultati u radu, te su postignuti i visoki plasmani u natjecanjima. Riječ je o učenicima osnovnih škola sa područja gradova Valpova, Belišća i prigradskih naselja, koji pohađaju radionice u Centru tehničke kulture Valpovo-Belišće ili u svojoj školi. Potrebno je istaknuti da je u školskoj godini 2015./16. kroz radionice Centra tehničke kulture Valpovo-Belišće elektronike-robotike, modelarstva-maketarstva, raketarstva i fotografije prošlo preko 700 učenika. U ured gradonačelnika pozvani su 6. lipnja 2016. godine učenici koji su sudjelovali na natjecanjima od županijskog, državnog i međunarodnog nivoa. Na županijskom natjecanju Mladih tehničara sudjelovalo je 177 učenika, a na državnom nivou 256. Ove školske godine je na natjecanju ukupno sudjelovalo 7.683 natjecatelja. Na natjecanju modelarske lige na području OBŽ sudjelovalo je 320 natjecatelja ili 160 ekipa. Sa našeg područja sudjelovalo je 14 učenika. Na državnom natjecanju iz fotografije sudjelovalo je dvoje učenika iz Valpova i Belišća.	6. lipnja 2016.
15.	2. KOLO CROATIA MAKERS LIGE - U Domu tehnike Valpovo održano je 2. kolo Croatian Makers Lige.	7. lipnja 2016.
16.	LJETNI KAMP TEHNIKE - U organizaciji Zajednice tehničke kulture grada Belog Manastira, a pod visokim pokroviteljstvom Grada Belog Manastira, realiziran je jubilarni 11. LJETNI KAMP TEHNIKE. Zajednicu tehničke kulture Valpovo-Belišće predstavljali su dva učenika u radionici robotike i aviomodelarstva.	Od 17. do 19. lipnja 2016.
17.	20 GODINA ANONYMUSA -u prepunoj prostoriji Gradske knjižnice i čitaonice Valpovo, održano je otvaranje izložbe "Astronomski fotografija". Izložba je postavljena povodom dvadesete obljetnice djelovanja astronomskog društva "Anonymus" iz Valpova, te 70 godina djelovanja Hrvatske Zajednice Tehničke Kulture. Ovo je bilo, još jedno događanje u sklopu 48. smotre amaterskog kulturnog stvaralaštva "Ljeto valpovačko". Otvaranje izložbe vodila je knjižničarka Štefica Balentić koja je predstavila astronomsko društvo "Anonymus". Otvaranju su naznačili i župan Osječko-baranjske županije, gospodin Vladimira Šišljadić i gradonačelnik grada Valpova, gospodin Leon Žulj.	17. lipnja 2016.
18.	70. GODINA HZTK I ZTK OBŽ - dva tjedna, od 5. do 18. lipnja, tehnička kultura u	17. lipnja

	<p>Osijeku i Osječko-baranjskoj županiji slavi 70 godina postojanja i uspješnog rada. Svečana sjednica u povodu 70. rođendana Hrvatske zajednice tehničke kulture, Zajednice tehničke kulture (ZTK) Osječko-baranjske županije i Zajednice tehničke kulture Grada Osijeka, održana je jučer na Građevinskom fakultetu.</p> <p>Dobitnici Povelje ZTK OBŽ iz Zajednice tehničke kulture Valpovo-Belišće:</p> <p>Darko Vrbešić, Društvo kemičara i tehnologa Belišće Dragan Milec, ZTK OBŽ Dragan Francuz, ZTK Valpovo- Belišće Goran Kurtović, ZTK Valpovo- Belišće Ivana Francuz, ZTK Valpovo- Belišće Dr. sc. Ivica Skokić, Astronomsko društvo "Anonymus" Marijan Antolović, ZTK Valpovo- Belišće Mato Jerkić, ZTK Valpovo- Belišće Nikica Mužević, Društvo strojarskih i ektrotehničkih inženjera i tehničara Belišće Stjepan Blažević, Autoklub Valpovo Veljko Čvagić, Fotoklub Valpovo Zvonimir Hajnc, ZTK Valpovo- Belišće Društvo energetičara Belišće, Zajednica tehničke kulture Valpovo-Belišće Radio klub "Belišće", Zajednica tehničke kulture Valpovo-Belišće Zajednica tehničke kulture Valpovo-Belišće, ZTK OBŽ</p>	2016.
19.	<p>PREZENTACIJE U ŠKOLAMA - U sklopu Zajednice tehničke kulture Valpovo-Belišće djeluje CTK Valpovo-Belišće. Svrha postojanja CTK je ospozobljavanje i stručno usavršavanje djece, mlađeži i građana u cilju stjecanja informatičkih i tehničkih znanja i vještina. Kako su centri tehničke kulture vezani za gradove i županije u kojima djeluju, njihova razvijenost je ovisna o gradskom, odnosno županijskom bogatstvu i razvijenosti. Ovog ljeta se sredstvima koja su dobivena programom javnih potreba u tehničkoj kulturi od gradova Valpova i Belišća, sufinanciranjem projekta od HZTK, donacijama i uštedama uspjelo dodatno opremiti kabinete CTK, što je omogućilo nove aktivnosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Obavljeni su razgovori s ravnateljima i nastavnicima tehničke kulture u osnovnim školama na području Valpovo-Belišće, te s profesorima elektrotehnike u SŠ Valpovo, vezanim za prezentaciju aktivnosti u radionicama CTK. Početkom školske godine 2016./17. krenulo se sa realizacijom dogovorenoga, 2. Započele su radionice CTK Valpovo-Belišće: fotografija, robotika-elektronika, raketarstvo i modelarstvo, 3. Aktivnosti su prezentirane učenicima od 5. do 8. razreda, pojedinačnim odlaskom u svaki razred, 4. Praktični dio nastave iz elektronike-robotike, održan je u Domu tehnike s dva osma razreda iz Valpova, 5. Praktična nastava iz maketarstva i modelarstva održana je u 5. razredu OŠ I. Kukuljevića u Belišću. <p>Iz navedenoga, vidljivo je da je pred Zajednicom tehničke kulture Valpovo-Belišće još jedna vrlo aktivna školska godina. Kroz kabinete CTK ili u školskim učionicama, praktični dio nastave iz tehničke kulture prolazilo je preko 630 učenika, a robotiku cca 230 „osmaša“, uz nadu da će nekima od njih u budućnosti izbor zanimanja biti vezan uz održane radionice.</p>	kolovoz-rujan 2016.
20.	PROJEKT „MALI TEHNIČKI MUZEJ“ - već petnaestak godina Zajednica prikuplja stare uređaje i tehničke naprave. Ove godine smo uspjeli s „Muzejom valpovštine“ dogovoriti korištenje tri velike prostorije za „Mali tehnički muzej“. Počeli smo popisivati eksponate koje imamo, a zajedno s muzejom smo aplicirali na projekt prema ministarstvu.	kolovoz-rujan 2016.
21.	<p>PREDSTAVNIK CTK VALPOVO-BELIŠĆE NA CB KUPU OSIJEK- 2. Nacionalni CB kup za učenike osnovnih škola Osijek 2016., održan je na prostoru Zračne luke Čepin, u organizaciji Hrvatskog saveza CB radioklubova (HSCB), CB radiokluba Lega Osijek i suorganizaciji Zajednice tehničke kulture Osječko-baranjske županije i Zajednice tehničke kulture Grada Osijeka, Društva pedagoga tehničke kulture s područja OBŽ-a, Službe za zajedničke poslove obrane, civilne zaštite, zaštite na radu i zaštite od požara Osječko-baranjske županije.</p> <p>- Na susretu sudjeluje oko 80 učenika s područja cijele Republike Hrvatske, a riječ je o</p>	kolovoz 2016.

	učenicima osnovnih škola od 5. do 8. razreda. U radu CB kupa sudjelovao je i jedan učenik iz CTK Valpovo-Belišće.	
22.	10. SAJAM OBRTNIŠTVA I MALOG PODUZETNIŠTVA - Zajednica tehničke kulture Valpovo-Belišće već tradicionalno sudjeluje na ovom sajmu. To je nastavak aktivnosti „Dani Tehnike“ gdje se javnosti može prezentirati rad CTK i udruga	23. rujna 2016.
23.	MEĐU NAJMLAĐIM TEHNIČARIMA- Starija dobna skupina u vrtiću "Maza" imala je priliku čuti i vidjeti što rade "Mladi tehničari". Pomogli su predstavnicima CTK obojati i izrezati tehničke crteže (avioni, rakete, vlakovi, automobili...). Najveći tehničar na našem području, gospodin Zvonimir Hajnc, postavio je lansirnu rampu i ispalio raketu koju je izradio, a koja ide u svemir.	26. rujna 2016.
24.	RADIONICE U OŠ M.P. KATANČIĆA, I. KUKLJEVIĆA, PŠ VELIŠKOVCI - ZTK Valpovo-Belišće i Aeroklub Osijek, organizatori su radionice aviomodelarstva za učenike osnovnih škola Valpovo, Belišće i Veliškovci. U radioice se uključilo 23 učenika, koji su izrađivali model aviona F1N-150. Nakon radionice, održano je natjecanje s izrađenim modelima.	studeni 2016.
25.	PREZENTACIJA 3D PRINTERA - Prezentacija 3D printer-a održana je u Domu tehnike u Valpovu. Polaznici svih radionica imali su priliku vidjeti printer i način na koji printa 3D predmete. Zahvaljujući aktivistima udruge Informatički klub Osijek, dobili su odgovore na mnoga pitanja. Ova prezentacija dala je najmlađim robotičarima i električarima nove ideje za kreativne aktivnosti.	25. rujna 2016.
26.	CENTAR TEHNIČKE KULTURE U "ZVONU" - Volonteri Zajednice tehničke kulture Valpovo-Belišće, posjetili su Udrugu djece i mladih s poteškoćama u razvoju „Zvono“, u njihovim prostorijama u Belišću. Ovo je nastavak dugogodišnje suradnje ZTK Valpovo-Belišće i udruge "Zvono" kroz različite vidove zajedničkog djelovanja. Održana je radionica modelarstva-maketarstva, rad na strojevima Unimat i na stroju za rezanje stiropora.	listopad 2016.
27.	PROSINAC – PRIPREMA „9. ZIME U TEHNICI“ - projekt namijenjen svim učenicima osnovnih škola, ali i za sve zainteresirane polaznike u Domu tehnike u okviru projekta "Zima u tehnicu". Učenici su svoje slobodno vrijeme korisno proveli u radionicama Centra tehničke kulture i upoznali su se sa „čudesnim svijetom tehnike“. U radionicama su sudjelovali svi učenici, bez obzira jesu li polaznici CTK Valpovo-Belišće. Ponuđen je program koji se provodi u četiri radionice.	prosinac 2016.

Financiranje programa ostvareno je jednim dijelom iz proračuna Grada Valpova i Grada Belišća, a drugim dijelom iz sredstava članarine.

5.1.8. Zimska škola informatike

Organizirana je 23. Zimska škola informatike za učenike srednjih škola, a pod pokroviteljstvom Osječko-baranjske županije i Hrvatske zajednice tehničke kulture. Organizatori su kao i do sada bili Zajednica tehničke kulture Osječko-baranjske županije i III. gimnazija Osijek, u suradnji s Informatičkim klubom Osijek. Škola je održana u vremenu od 7. do 9. siječnja 2016. godine. Ovogodišnju Zimsku školu pohađalo je 37 učenika. Osim učenika iz osječkih škola, sudjelovali su i učenici iz Đakova, Čepina, Koške, Josipovca, Grabovca, Tenje i Vukovara. Program je realiziran u tri tematske radionice (algoritmi, Internet i 3D pisači). Predavanja su bila i prije i poslije podne tijekom četiri radna dana. Za sve sudionike bilo je više predavanja o novitetima iz područja informatike. Ove godine su svi predavači bili iz Osijeka. Posebnu pažnju privukla su pojedinačna predavanja o temama 3D printanja.

Polaznici su izrazili niz pohvala za organizaciju i realizaciju programa. Materijalne i programske troškove Zimske škole osigurala je Osječko-baranjska županija kroz Program javnih potreba u tehničkoj kulturi i HSIN.

5.2. Seminari za darovite učenike

Seminari za darovite učenike predviđeni su kao pomoć učenicima koji pokazuju povećanu zainteresiranost za područja koja su u sustavu natjecanja. Potpomognute su dvije aktivnosti za sudjelovanje darovitih učenika i to:

- iz poručja robotike. Jedan učenik, polaznik CTK, sudjelovao je u radionici u Nacionalnom centru tehničke kulture u Kraljevici i
- dva učenika srednjih škola (iz Škole primjenjene umjetnosti i dizajna Osijek i III. gimnazije Osijek) sudjelovali su u projektu samogradnje solarnih kolektora koje je organizirao HSCB i HZTK. Program je proveden u Nacionalnom centru tehničke kulutre u Kraljevici.

Zajednica je i ove školske godine organizirala stručnu pripremu učenika za županijska natjecanja mlađih tehničara.

5.3. Ospozobljavanje voditelja

Stalan napredak tehnologije traži od svih koji obrazuju mlade kontinuirano i cjeloživotno obrazovanje. Budući je Zajednici stalo da ima kvalitetne voditelje, nastoji se putem škola, Društva pedagoga tehničke kulture i vlastitim sredstvima pomoći voditeljima da sudjeluju na stručnim seminarima. Nastoji se organizirati seminare, edukacije, stručna predavanja za mentore koji djeluju u našim klubovima. U tijeku 2016. godine provedene su sljedeće aktivnosti:

Tablica 6.

1.	„UVOD U FISER TECHNIK“ Društvo pedagoga tehničke kulture Osijek, u suradnji s Robotičkim klubom Osijek, organiziralo je dvodnevnu radionicu za učitelje tehničke kulture i informatike, iz škola koje su do bile sredstva od Osječko baranjske županije za poticanje izvrsnosti u području ROBOTIKE u 2016. godini. Radionica je održana u prostorijama OŠ Vrijenac. Voditelj dvodnevne radionice bio je mr.sc. Mirko Mesić dipl.ing. el. teh.. Od deset osnovnih škola Osječko-baranjske županije, koje su do bile sredstva za nabavku kompleta robotike, jedna škola nije sudjelovala u radionicama.	rujan 2016.
2.	„ PRIMJERI DOBRE PRAKSE –SISAK 2016.“ Na poziv Hrvatskog saveza tehničke kulture i Udruge pedagoga tehničke kulture Sisak, pet članova DPTK Osijek, nazočilo je stručnom skupu učitelja tehničke kulture pod nazivom „Primjeri dobre prakse 2016.“ u Sisku. Teme ovogodišnjeg stručnog skupa bile su: energija (TE-TO Sisak), iznošenje primjera dobre prakse, razgledavanje posebnih sadržaja (Stari grad Sisak, park prirode Lonjsko polje i znamenitosti grada Siska). Izlagač primjera dobre prakse u ime DPTK Osijek, bio je gospodin Zlatko Popić, prof., a predstavljena je tema pod nazivom „Lampionada“ – radovi učenika osnovnih škola za Dan grada Osijeka.	15. rujan 2016.
3.	„ ŠKOLA ROBOTIKE- OSIJEK 2016. GODINE“ Hrvatski robotički savez i Robotički klub Osijek, organizirali su školu robotike za nastavnike i srednjoškolske profesore, koji se žele baviti robotikom. U rad su se sključili profesori tehničke kulture, informatike, profesori tehničke grupe predmeta, koji predaju predmete iz područja elektrotehnike i strojarstva. Stečena znanja polaznici će koristiti u redovnoj i izbornoj nastavi iz programiranja mikrokontrolera, informatike, tehničke kulture, robotike, senzorike i automatike. U radu škole, sudjelovalo je 14 polaznika.	studenzi 2016.

5.4. Projekti

Zajednica tehničke kulture Osječko-baranjske županije, jedna je od prvih zajednica u tehničkoj kulturi, koja je krenula s projektima prema različitim fondovima. U ovoj godini izvršena je prijava na sljedeće projekte:

Tablica 7.

1.	„PODRŠKA ORGANIZATORIMA VOLONTIRANJA ZA UNAPREĐENJE MENADŽMENTA VOLONTERA I PROVEDBU VOLONTERSKIH PROGRAMA“- projekt koji je raspisao Europski strukturni i investicijski fond. Izrađena je projektna dokumentacija i predana. Na žalost projekt nije odobren.	rujan 2016.
----	--	-------------

2.	„JAVNI NATJEČAJ ZA FINACIRANJE UDRUGA ZA 2016. GODINU“ –Javni poziv objavio je Grad Belišće. Zajednica tehničke kulutre pružila je svu potrebnu pomoć Zajednici tehničke kulutre Valpvo-Belišće, da se izradi projektna dokumentacija.	siječanj 2016.
3.	„JEDNOKRTANO FINANCIRANJE AKTIVNOSTI UDRUGA IZ PODRUČJA DRUŠTVENIH DJELATNOSTI IZ PRORAČUNA GRADA OSIJEKA U 2016.“ –Javni poziv, koji je objavio Grad Osijek. Zajednica je prijavila projekt pod nazivom „Obilježavanje proslave 70. godina postojanja HZTK, ZTK OBŽ i ZTK grada Osijeka.	lipanj 2016.
4.	„JAVNI NAJTJEČAJ ZA PREDLAGANJE PROGRAMA UDRUGA IZ PROGRAMA JAVNIH POTREBA U TEHNIČKOJ KULTURI GRADA NAŠICA U 16. GODINI“ –Pružena je pomoć Zajednici tehničke kulture grada Našica, prilikom pripreme i izrade programa Javnih potreba u tehničkoj kulturi za grad Našice. Izrađeni prijedlog programa Javnih potreba usvojila je Skupština grada Našica.	listopad 2016.
5.	„JAVNI NAJTJEČAJ ZA PREDLAGANJE PROGRAMA UDRUGA IZ PROGRAMA JAVNIH POTREBA U TEHNIČKOJ KULTURI GRADA OSIJEKA U 16. GODINI“– Javni natječaj za financiranje projekata i programa udruga iz Proračuna Grada Osijeka u 2016.“ – Javni poziv, koji je objavio Grad Osijek. Pružena je pomoć udrugama: Društvo inovatora Osijek, HDU Waldinger Osijek, Robotički klub Osijek, prilikom pripreme projektne dokumentacije.	veljača 2016.

Kontinuirano se ulaže u edukaciju članica Zajednice, o mogućnostima prijave na projekte.

5.5. Smotre i natjecanja

5.5.1. Informatika

Zajednica tehničke kulture, u suradnji sa županijskim Povjerenstvom za natjecanja iz informatike, nositelj je priprema za županijska natjecanja i smotru radova učenika osnovnih i srednjih škola. Natjecanje je održano u Domu tehnike i III. gimnaziji Osijek. Na županijskom natjecanju, sudjelovalo je 97 učenika i to 42 učenika iz osnovnih škola i 55 učenika iz srednjih škola. Najveći broj učenika, bio je iz Osijeka, ali su brojni bili i učenici iz Valpova, Đakova, Belog Manastira i Našica. Za ovogodišnje natjecanje, može se konstatirati da je sve manje natjecatelja iz područja programiranja i izrade softverskih radova, a što je zapravo napredni dio informatike. Sve je više natjecatelja iz školskog gradiva osnova informatike, a za što je potrebno poznavati niz prosječnih informacija iz ovog područja. Najbolji učenici, u pratnji tri mentora, sudjelovali su na državnom natjecanju.

5.5.2. Tehničko stvaralaštvo mladih

Natjecanje mladih tehničara je na zahtjev Agencije za obrazovanje, prešlo u nadležnost škola, te je kao i prethodnih godina održano u OŠ Jagode Truhelke, Osijek. Na natjecanju je sudjelovalo 177 učenika osnovnih škola iz naše Županije, te iz izvannastavnih programa učenici Centra tehničke kulture iz Osijeka, Valpova i Čeminca. Zajednica je dala tehničku pomoć u opremi i materijalu za natjecanja. U sklopu natjecanja, široj javnosti i sudionicima, predstavljen je rad Centara tehničke kulutre i 3D tehnologije ispisa. Uočeno je da su promjene u pravilima natjecanja vrlo česte i mijenjaju se gotovo svake godine.

5.6. Zajednički programi

Tijekom 2016. godine, provedeno je niz aktivnosti na realizaciji programa razvitka i promoviranja tehničke kulture na području naše Županije. Zajednički programi provode se u suradnji udruga, klubova, društava, zajednica gradova na području Osječko-baranjske županije i centara tehničke kulture. Tijekom godine održane su različite aktivnosti koje su imale sljedeće ciljeve:

- razvijanje i promicanje tehničke kulture u Osječko-baranjskoj županiji,

- jačanje prepoznatljivosti i podizanje javne svijesti o značaju tehničke kulture u društvu,
- omogućavanje cjeloživotnog učenja i obrazovanja svih dobnih skupina u području tehničke kulture, osobito odgoja i obrazovanja djece i mladih

5.6.1. Zima u Domu tehnike

U Osijeku je od 4. do 8. siječnja 2016. održana 9. Zima u Domu tehnike, za zainteresirane učenike osnovnih škola. Kao i prethodnih godina, nastojalo se okupiti što veći broj učenika, koji su odlučili dio zimskih praznika provesti radno i kreativno. Cjelokupni projekt, realiziran je po svim elementima provedbe, od najave aktivnosti, svečanog početka, kvalitetne realizacije, do prezentacije uradaka učenika. Organizator je bila Zajednica tehničke kulture Osječko-baranjske županije uz suorganizaciju Hrvatske zajednice tehničke kulture, te zainteresiranih klubova.

Ove godine, prema planu rada, organizirano je 10 radionica, a u rad se uključilo 97 učenika iz 20 osnovnih škola. U radionice su se uključivali učenici od 1. do 8. razreda, a prijavljivali su se telefonski ili Internetom. Većina učenika bila je iz Osijeka i okolnih mjesta (Tenja, Bilja, Brijescu, Josipovca, Višnjevca, Čepina i Meca). Kao i proteklih godina, bilo je djece iz Zagreba, Drniša i Šibenika. Sada je već evidentno, da ovaj projekt kroz svoj kontinuitet ima i prepoznatljivu kvalitetu.

5.6.2. Modelarska liga

Modelarska liga je ekipno natjecanje mladih tehničara (2 člana i njihovog mentora) u izradi tehničke tvorevine na modernim i sigurnim strojevima za rad. Ovo natjecanje, započelo je u Đakovu 2010. godine, pod organizacijom Društva pedagoga tehničke kulture Slavonija i proširilo se kao Modelarska liga na razini cijele države, pod pokroviteljstvom Hrvatske zajednice tehničke kulture. U prvom kolu (gradska/općinska razina) Modelarske lige na području Osječko-baranjske županije, organizirana su natjecanja u: Našicama, Vladislavcima, Osijeku, Čemincu, Popovcu i Valpovu. U natjecanje se uključilo 320 natjecatelja, odnosno 160 ekipa. Drugo kolo (županijska razina) održano je na sportskom aerodromu Osijek-Čepin, dana 12.05.2016.godine. Sudjelovalo je 36 najbolje plasiranih ekipa i gosti iz: Centra za odgoj i obrazovanje „Ivan Stark“, Udruge Zvono Belišće, SOS Dječjeg sela Ladimirevcu, OŠ Matija Gubec Donji Tavankut i Katoličke osnovne škole Požega. Prvih pet ekipa, sudjelovalo je na državnom natjecanju, gdje su postigli zapažen rezultat.

5.6.3. Dani tehnike

Dani tehnike su tradicionalna aktivnost, koja se provodi svake godine na regionalnoj i državnoj razini. Cilj aktivnosti je promoviranje tehničke kulture, udruga koje su učlanjene u zajednice, kao i centara tehničke kulture, u zajednici u kojoj djeluju. U Osječko-baranjskoj županiji, tradicionalno je održana ova aktivnost u sljedećim gradovima: Belom Manastiru, Našicama i Valpovo-Belišću.

Festival tehničke kulture je manifestacija koju organizira i provodi HZTK, u suradnji sa Savezima tehničke kulture. Ove godine, Festival je održan u prostorijama OŠ Grabik u Karlovcu, od 17.-18. prosinca 2016. godine. U sklopu Festivala ZTK OBŽ, prezentirala je rad i aktivnosti Zajednice i njenih članica, kao domaćin ovog skupa za 2017. godinu. Prezentacija se sastojala od:

- kratkog filma o nastanku Zajednice, njenoj prošlosti, sadašnjosti i budućim planovima razvitka,
- izložba eksponata - radova koje su izradili polaznici CTK Osijek i CTK Valpovo-Belišće, Predstavljeni su učenički radovima s radionicama maketarstva i modelarstva, konstruktorstva, fotografije i elektronike i inventivni rad,
- Radionice - zrakoplovnog modelarstva – izrada modela SIKI 13 i radionica 3D.

5.6.4. Inventivni rad

Zajednica tehničke kulture Osječko-baranjske županije je i ove godine, u okviru svojih mogućnosti, pomogla u realizaciji programa inovatora. Ostvarena je suradnja s mladim inovatorima iz Centra tehničke kulture, koji su svoje rade izlagali na izložbama inovacija u Osijeku, Iloku i Zagrebu, te ostvarila nekoliko značajnih rezultata. Sudjelovali smo na sljedećim manifestacijama:

Tablica 8.

1.	10.INVENTUM-MEĐUNARODNI SAJAM INOVACIJA - u Iloku je održan 10. Međunarodni sajam inovacija, gospodarstva i tehničkog stvaralaštva mlađih "Inventum 2016", iz 12 županija, 30 gradova i općina, s preko 150 autora, škola i centara. Iz Centra tehničke kulture Osijek, na natjecanju je sudjelovalo 6 izlagača, te su postignuti zapaženi rezultati.	travanj 2016.
2.	7. NACIONALNA IZLOŽBA MLADIH INOVATORA KASTAV - U sklopu projekta „Mladi inovatori na djelu“ koji provodi Društvo inovatora „Osijek“, uz potporu Zajednice tehničke kulture Osječko-baranjske županije, polaznici Centra tehničke kulture Osijek i učenici Elektrotehničke i prometne škole Osijek, sudjelovali su kao izlagači na izložbi MLADI@INOVACIJE s tri inovacije. Mentor-sradnici na projektu su iskusni nastavnici tehničke kulture, srednjoškolski nastavnici elektrotehničke struke i predavači Zajednice tehničke kulture Grada Osijeka, s višegodišnjim iskustvom u mentorstvu i sudjelovanju na izložbama inovacija i tehničkog stvaralaštva mlađih. Radovi s kojima su izlagači nastupili na sajmu bili su: „Štreberski sat“, autor: Dora Borić, mentor: Katarina Tomić, prof. – BRONČANA MEDALJA, Ambijentalno beskonačno zrcalo, autor: Benjamin Kujavec, mentor: mr.sc. Mirko Mesić, dipl.ing.el. – SREBRNA MEDALJA, Žiroskopski miš za računalo, autor: Ramal Salha, mentor: Danijel Rakić – ZLATNA MEDALJA	rujan 2016.
3.	41.HRVATSKI SALON INOVACIJA INOVA 2016 i 12. IZLOŽBA INOVACIJA, PROTOTIPOVA I STUDENTSKIH POSLOVNIH PLANOVА BUDI UZOR 2016.- na Zagrebačkom velesajmu održan je 41. Hrvatski salon inovacija INOVA 2016 i 12. Izložba inovacija, prototipova i studentskih poslovnih planova BUDI UZOR 2016. INOVA je tradicionalna nacionalna izložba inovacija, koja se održava od 1971. godine, te svjedoči najvećim uspjesima hrvatskog inventivnog rada. U sklopu projekta „Mladi inovatori na djelu“, koji provodi Društvo inovatora „Osijek“, uz potporu Zajednice tehničke kulture Osječko-baranjske županije, polaznici Centra tehničke kulture Osijek i učenici Elektrotehničke i prometne škole Osijek sudjelovali su kao izlagači na izložbi s četiri inovacije. Radovi s kojima su izlagači nastupili na sajmu bili su: „Štreberski sat“, autor: Dora Borić, mentor: Katarina Tomić, prof. – SREBRNA MEDALJA, Ambijentalno beskonačno zrcalo, autor: Benjamin Kujavec, mentor: mr.sc. Mirko Mesić, dipl.ing.el. – SREBRNA MEDALJA, Žiroskopski miš za računalo, autor: Ramal Salha, mentor: Danijel Rakić – ZLATNA MEDALJA, Računalo za električni auto, autor: Miloš Radić, mentor: Vjekoslav Jakopović, dipl.ing.el. - ZLATNA MEDALJA	studeni 2016.

Prilikom sudjelovanja polaznika centara tehničke kulture, uočava se jedan problem koji se ponavlja već dugi niz godina. Kako su sredstva za sudjelovanje na sajmovima inovacija vrlo mala i ograničena, tako je i sudjelovanje na sajmovima inovacija, bilo također vrlo upitno. Česta je situacija da se polaznici prijave na sudjelovanje na određenom sajmu, te se rad propisno zapakira i pošalje. Kako propozicije pojedinih sajmova zahtijevaju da se izlože radovi samo onih natjecatelja koji su prisutni, tako neki radovi budu u samom početku diskvalificirani. Također rad koji je izložen a nije prezentiran, ima manju šansu u traženju svog mesta u tržišnoj utakmici ili u natjecateljskom dijelu. Rješenje je iznaći više sluha i sredstava kako bi inventivni rad dobio na svojoj težini i vrijednosti, te došao u ravнопravan položaj s domaćom i međunarodnom konkurencijom.

5.6.5. Gastro film fest

Ove godine održan je 14. filmski festival na temu gastronomije. Interes autora za ovaj Festival stalno se povećava, kao i kvaliteta filmova na njemu. Ove godine, natjecatelji su mogli prijaviti svoje rade u dvije kategorije: dokumentarni film (tematski filmovi) iigrani film (otvorena kategorija). Posebno veseli činjenica

da se na ovaj festival prijavio velik broj stranih filmova. Od samog početka, Festival je imao vrlo cijenjeni žiri, koji je davao značaj. Festival su realizirali Video klub "Mursa" i Turistička zajednica Grada Osijeka. Prezentacija filmova održana je u ljetnom kinu u dvorištu Doma tehnike, gdje je bilo postavljeno 120 stolica i oprema za projekciju filmova. Ove godine nagrade i diplome podijelio je Prosudbeni žiri u sastavu: Duško Popović, predsjednik (filmski kritičar, Zagreb); Ladislav Keler, član (autor, Osijek) i Željko Černić, član (snimatelj, Osijek). Zajednica je kroz tehničku i kadrovsku pomoć, pružila značajnu potporu u realizaciji ovog Festivala.

5.6.6. Ljeto u Domu tehnike

Ljeto u Domu tehnike je projekt koji organizira Zajednica tehničke kulture Grada Osijeka, u suradnji sa Zajednicom tehničke kulture Osječko-baranjske županije i udrugama tehničke kulture. U vremenu od 27. lipnja do 29. kolovoza, u Domu tehnike se okupljaju učenici osnovnih škola, na programima prilagođenim za jednostavno savladavanje novih sadržaja iz područja tehničkih aktivnosti. Cilj programa je korištenje slobodnog vremena u ljetnim mjesecima. Programi su osmišljeni tako da se učenike upozna s osnovama nekih tehnika, koje bi kasnije mogli samostalno usavršavati kroz programe u Centru tehničke kulture ili udrugama tehničke kulture. Programi se odvijaju pet dana u tjednu, od ponedjeljka do petka, u vremenu od 9,00 do 12,00 sati, u posebno opremljenim prostorijama u Domu tehnike, Trg Jurja Križanića 1.

Ove su godine ponuđeni sljedeći programi :

- likovna umjetnost u tehničkoj kulturi, automodelarstvo, zrakoplovno modelarstvo, stop-trik animacija, mala škola industrijske robotike, raspberry pi suvremene tehnologije, rastavi-sastavi računalo, mala škola izrade drvenih predmeta, uvod u fotografiju, robotika i konstruktorstvo.

Ukupno je u projektu 14. Ljeto u Domu tehnike, sudjelovalo 198 učenika, od čega je 48 djevojaka što čini 23 % djevojaka u ukupnom broju sudionika.

5.6.7. Sigurno do cilja

U cilju preventivnih aktivnosti iz prometa, Zajednica tehničke kulutre Osječko-baranjske županije organizirala je program "Sigurno do cilja". Ovaj program je 16 puta održan 12. rujna 2016. godine na Trgu Ante Starčevića. Program je edukativan i zabavan, a u isto vrijeme održani su i programi Odjela prevencije Policijske uprave Osječko-baranjske, Auto-moto kluba "Slavonac" i Centra tehničke kulture Osijek. U natjecanju sigurne vožnje elektroautomobila sudjeluju učenici osnovnih škola: Franje Krežme, „Sv. Ane“, Antuna Mihanovića i Vladimira Becića iz Osijeka. U provedbu aktivnosti uključilo se 100-tinjak učenika.

Organizatori su Zajednica tehničke kulture Osječko-baranjske županije, u suradnji sa Zajednicom tehničke kulture Grada Osijeka, a suorganizatori su Odjel prevencije PU Osječko-baranjske županije, Automodelarski klub Osijek i Auto-moto klub "Slavonac". Svim nagrađenima dodijeljene su prigodne nagrade.

5.6.8. Lampioni u gradu

Akcija "Lampioni u gradu", održava se povodom Dana Grada Osijeka, a ove je godine održana 23. put. Ova aktivnost postala je tradicija, kojom učenici osnovnih škola daju svoj doprinos za Dan grada Osijeka. Zajednica se od samih početaka pridružila ovoj akciji, u kojoj pruža stručnu, kadrovsku i tehničku pomoć Turističkoj zajednici i Društву pedagoga tehničke kulture Osijek. Zajednica je osigurala podjelu materijala po školama, te postavila izložbu u prostorijama škola, a najuspješniji lampioni su izloženi u predvorju Arheološkog muzeja, gdje je bilo i svečano otvaranje. Na ovogodišnjoj izložbi je predstavljeno 225 lampiona, koji su bili izloženi više od mjesec dana. Svi učenici dobili su poklone za sudjelovanje, a najbolje učenike je nagradio Grad Osijek, Društvo pedagoga tehničke kulture Osijek, te zajednice tehničke kulture Grada Osijeka i Osječko-baranjske županije. Ove godine, po prvi put pokrentua je nagradna igra s ciljem da se učenici uključe u istraživanje o povijesti grada.

5.6.9. Multimedijalni laboratorij

Imati dobru ideju je jedno, a realizirati ju u stvarnosti je znatno teži dio. Skupina mlađih inženjera, pokrenula je program praćenja noviteta u području upravljanja u kućnim uvjetima. Prikladnim uređajima i odgovarajućim promjenjivim programima, nastoji se postići upravljanje namijenjeno pojedinim potrebama. Skupina realizira program koji može imati značajno mjesto u upravljanju uređajima i procesima, a rezultate njihovog rada moguće je pratiti na web stranicama <https://www.facebook.com/labosHackespace>.

Osijek Mini Maker Faire 2016 - projekt koji je održan 14. svibnja 2016. godine u Elektrotehničkoj i prometnoj školi u Osijeku, koji su organizirali: Osijek Software City u suradnji sa #labOS hacklabom i pod pokroviteljstvom Maker Media. Osijek Mini Maker Faire 2016, prvi je događaj takve vrste u Hrvatskoj, a i šire u regiji. Radi se o jedinstvenoj kombinaciji sajma, konferencije i festivala gdje možete pokazati vaše ideje i kreacije, te podijeliti znanje s drugim "makerima". Izlagači mogu biti tehnološki entuzijasti, hobisti, znanstvenici te umjetnici svih vrsta i dobi. Svima im je zajednička inventivnost, kreativnost i "sam svoj majstor" pristup stvaranju. Projekt je privukao veliku pozornost javnosti, a procjenjuje se da ga je posjetilo oko 4000 posjetitelja.

5.7. Obljetnice 70. godina postojanja

Ove godine napunilo se 70. godina postojanja Hrvatske zajednice tehničke kulture, Zajednice tehničke kulture Osječko-baranjske županije, te Zajednice tehničke kulture grada Osijeka. Program obilježavanja trajao je dva tjedna, od 5. do 18. lipnja 2016. godine. Program obilježavanja proveden je u gradovima: Osijek, Valpovo, Našice, Đakovo i Beli Manastir. U provedbu programa obilježavanja, uključile su se Zajednice tehničke kulutre gradova, 30-tak udruga tehničke kulutre, grad Osijek, PU Osijek, odjel za prevenciju, Građevinski fakultet Osijek. Održane su sljedeće aktivnosti: 45. Zamajada, svečane sjednice klubova koje obilježavaju značajne obljetnice (više od 35 godina postojanja), izložbe fotografija, modela i opreme, dani otvorenih vrata udruga, prezentacije rada Centra tehničke kulture, Ljetni kamp tehničke, Svečana sjednica i dodjela prigodnih Priznanja ZTK OBŽ, međunarodne manifestacije i izložbe plastičnog maketarstva i manifestacija pod nazivom Aeromiting - Osijek Air Show.

5.8. Međunarodna suradnja

Već tradicionalno, prilikom organizacije aktivnosti pod nazivom Zmajada, kao gosti sudjeluju učenici iz Republike Mađarske, Pečuha /Pécsi Kulturális Központ/. Ove godine, na poziv Zajednice, odazvalo se 10 učenika i 3 voditelja. Gosti sudjeluju zajedno s ostalim sudionicima manifestacije u natjecateljskom dijelu Zmajade. U organizaciji Zajednice tehničke kulture Osječko-baranjske županije, Zajednice tehničke kulture Grada Osijeka i OŠ "Matija Gubec" iz Tavankuta organiziran je projekt "2. Mala škola tehničkih aktivnosti Tavankut". Učenicima su ponuđene četiri radionice: 3D modeliranje i 3D printanje i zrakoplovno modelarstvo. U radionice se uključilo oko 80 učenika. Uočeno je da polaznici radionica brže usvajaju vještine od vršnjaka iz naše Županije. Razlog je veći broj sati nastave tehničke kulutre u redovnom školovanju.

6. FINANCIJSKO IZVJEŠĆE ZA 2016. GODINU PRIHODI

Tablica 9.

IZVOR PRIHODA	Plan	Realizacija
1. Osječko-baranjska županija		
1.1. Program javnih potreba u tehničkoj kulturi iz Programa javnih potreba	1.069.250,00	1.079.250,00
1.2. Kapitalna ulaganja iz Programa javnih potreba	10.750,00	10.750,00
1.3. Sredstva izvan javnih potreba - županijsko natjecanje	5.800,00	6.277,47

	Ukupno od Županije	1.085.800,00	1.096.277,47
2.	Grad Osijek – Centar tehničke kulture	228.000,00	176.121,08
3.	Vlastita djelatnost	6.000,00	9.269,00
4.	Prihodi od projekata	240.000,00	13.062,00
5.	Donacije i ostali prihodi	6.000,00	8.698,62
6.	Hrvatski savez informatičara HSIN	20.000,00	0,00
7.	HZTK	40.000,00	40.000,00
	Ukupni prihod u 2016.	1.625.800,00	1.343.428,17

RASHODI

Tablica 10.

	Programske aktivnosti	2015.		2016.	
		Ukupno	Od Županije	Ukupno	Od Županije
1.	Materijalni troškovi objekata tehničke kulture	189.198,14	169.568,00	158.155,00	141.330,69
	1.1. Kapitalna ulaganja	6.747,60	10.750,00	11.304,75	10.750,00
2.	Rad s udrugama tehničke kulture	1.489,64	0	2.623,42	
3.	Rad Skupštine zajednice tehničke kulture OBŽ				
	3.1. Rad skupštine i njenih tijela	25.855,69	0	12.039,50	
4.	Stručna služba	906.636,43	794.882,00	901.814,05	812.419,31
	4.1. Opremnina za djelatnike (grad+županija)			17.009,00	15.000,00
5.	Programski troškovi				
	5.1. Centri tehničke kulture	44.872,93	35.000,00	34.027,80	27.000,00
	5.1.1. Opremanje Centra tehničke kulture			80.000,00	80.000,00
	5.2. Seminari za darovite učenike	3.604,00	3.000,00	1.736,86	1.500,00
	5.3. Ospozobljavanje voditelja	5.282,60	5.000,00	5.827,01	2.000,00
	5.4. Projekt - informatičko obrazovanje	16.352,91	0	13.062,00	
	5.5. Smotre i natjecanja	6.245,77	6.042,57	6.735,27	6.277,74
	5.6. Inventivni rad	3.020,19	0	1.999,20	
	5.7. Zajednički programi	7.129,72	0	13.270,23	
	5.8. Međugradska i međunarodna suradnja	2.052,63		1.000,00	
	Ukupno	1.218.488,25	1.024.242,57	1.260.604,09	1.096.277,74

Tablica 11.

Ukupni prihodi u 2016. (AOP001)	1.343.428,17
Ukupni rashodi u 2016. (AOP044)	1.260.604,09
Ukupan višak u 2016. (AOP134)	82.824,08
Preneseni višak iz 2015. (AOP139)	116.929,64
Ukupno raspooživi višak prihoda (AOP139)	199.753,72

U obrascu PRL-RAS-NPF predanom FINI, pod brojem AOP139 iskazan je višak prihoda u iznosu od 199.753,72 kuna.

Od ukupno doznačenih sredstava Županije u iznosu od 1.096.277,74 na Program javnih potreba odnosi se iznos od 1.090.000,00 kuna.

**PRIKAZ REALIZACIJE PROGRAMA JAVNIH POTREBA
U TEHNIČKOJ KULTURI PO GRADOVIMA
ZA RAZDOBLJE OD 1. SIJEČNJA DO 31. PROSINCA 2016. GODINE**

GRAD OSIJEK

Tablica 12.

VRSTA TROŠKA	PLANIRANO	UTROŠENO
Centar tehničke kulture	113.900,00	113.900,00
Udruge tehničke kulture	119.000,00	119.000,00
Natjecanja tehničkog stvaralaštva	1.700,00	1.700,00
Međunarodna suradnja	800,00	800,00
Troškovi Doma tehnike	108.500,00	108.500,00
Plaća voditelja Centra tehničke kulture	98.000,00	98.000,00
Godišnja priznanja tehnike	500,00	500,00
Rad skupštine i izvršnog odbora	18.600,00	18.600,00
Ukupno:	461.000,00	461.000,00

Grad Osijek je u 2016. godini izdvojio veća sredstava u odnosu na 2015. godinu kada je izdvojio 420.000,00 kuna.

Iz tablice je vidljiva namjena sredstava. Najviše je utrošeno za udruge tehničke kulture, koje nisu pojedinačno navedene, troškove Doma tehnike te Centar tehničke kulture.

GRAD BELIŠĆE

Tablica 13.

VRSTA TROŠKA	PLANIRANO	UTROŠENO
Zajednica tehničke kulture Valpovo - Belišće	30.000,00	30.000,00
Radio klub Belišće	5.000,00	5.000,00
Ukupno:	35.000,00	35.000,00

Grad Belišće je u svom Programu javnih potreba za tehničku kulturu u 2016. godini izdvojio jednaka sredstva kao i za 2015. godinu. Najviše sredstava je utrošeno za rad Zajednice tehničke kulture.

GRAD BELI MANASTIR

Tablica 14.

VRSTA TROŠKA	PLANIRANO	UTROŠENO
Zajednica tehničke kulture Grada Belog Manastira	41.000,00	32.000,00
Ukupno:	41.000,00	32.000,00

Grad Beli Manastir je u svom Programu javnih potreba za tehničku kulturu u 2016. godini izdvojio veća sredstva u odnosu na 2015. kada je izdvojio 32.000,00 kuna. Sredstva su u cijelosti utrošena za Zajednicu tehničke kulture Grada Belog Manastira.

GRAD DONJI MIHOLJAC

Tablica 15.

VRSTA TROŠKA	PLANIRANO	UTROŠENO
Radio amaterski klub	3.000,00	3.000,00
Ukupno:	3.000,00	3.000,00

Grad Donji Miholjac je u 2016. godini izdvojio jednaka sredstva kao i u 2015. godini i za istu namjenu.

GRAD ĐAKOVO

Tablica 16.

VRSTA TROŠKA	PLANIRANO	UTROŠENO
Radio klub "Đakovo"	17.100,00	16.300,00
Foto-kino klub "Đakovo"	42.800,00	37.500,00
Đakovačka bežična mreža DJWireless	17.100,00	10.000,00
Društvo pedagoga tehničke kulture Slavonije	12.800,00	10.000,00
Astronomsko društvo „Orion“	5.000,00	5.000,00
Udruga Đakovo danas	5.000,00	5.000,00
Ostali troškovi udruga	52.200,00	10.000,00
Ukupno	152.000,00	93.800,00

Grad Đakovo je u 2016. godini za tehničku kulturu izdvojio veća sredstva u odnosu na 2015. godinu kada je izdvojio 79.000,00 kuna. Sufinanciran je rad udruga tehničke kulture. Udrugama je sufinancirana redovna djelatnost te nabavka opreme. Ostalim sredstvima je sufinancirana Udruga „Etno media“ Đakovo.

GRAD NAŠICE

Tablica 17.

VRSTA TROŠKA	PLANIRANO	UTROŠENO
Djelatnost tehničke kulture	44.650,00	30.771,38
Ukupno	44.650,00	30.771,38

Grad Našice je u 2016. godini za tehničku kulturu izdvojio nešto veća sredstava u odnosu na 2015. godinu kada je izdvojio 28.250,00 kuna. Sufinancirao je udruge tehničke kulture na svom području a to su Oldtimer klub Našice, Aero klub "Delta krila" iz Našica, Zajednicu tehničke kulture i Foto-video klub Našice.

GRAD VALPOVO

Tablica 18.

VRSTA TROŠKA	PLANIRANO	UTROŠENO
Zajednica tehničke kulture Valpovo	30.000,00	30.000,00
Ukupno:	30.000,00	30.000,00

Grad Valpovo je u Programu javnih potreba za tehničku kulturu u 2016. godini izdvojio ista sredstva kao i u 2015. godini. Sufinancirao je redovitu djelatnost Zajednice tehničke kulture Valpovo.

**REALIZACIJA PROGRAMA JAVNIH POTREBA U TEHNIČKOJ KULTURI
PO OPĆINAMA U 2016. GODINI**

Tablica 19.

OPĆINE	Planirano	Utrošeno
ANTUNOVAC		
BILJE		
BIZOVAC	12.000,00	12.000,00
ČEMINAC		
ČEPIN		
DARDA		
DONJA MOTIČINA		
DRAŽ		
DRENJE		
ĐURĐENOVAC	2.500,00	2.500,00
ERDUT		
ERNESTINOVO		
FERIČANCI		
GORJANI		
JAGODNJAK		
KNEŽEVI VINOGRADI		
KOŠKA		
LEVANJSKA VAROŠ		
MAGADENOVAC		
MARIJANCI		
PODRAVSKA MOSLAVINA		
PETLOVAC		
PETRIJEVCI		
PODGORAČ		
POPOVAC		
PUNITOVCI		
SATNICA ĐAKOVAČKA		
SEMELJCI		
STRIZIVOJNA		
ŠODOLOVCI		
TRNAVA		
VILJEVO		
VIŠKOVCI		
VLADISLAVCI		
VUKA		
UKUPNO	14.500,00	14.500,00

Općine iz godine u godinu izdvajaju sve manje sredstava za tehničku kulturu. U 2015. godini su izdvojile 34.640,00 kuna.

Veći dio općina, kao i prijašnjih godina, nisu donijele program javnih potreba za tehničku kulturu. Evidentno je da općine svake godine sve manje sredstava izdvajaju za djelatnost tehničke kulture.

Općina Bizovac je sufinancirala Udrugu mladih Bizovac i Udrugu mladih Brodanci. Općina Đurđenova je sufinancirala Zajednicu tehničke kulture.

Općine Čeminac, Čepin i Punitovci nisu dostavile podatke.

Analizirajući stanje u tehničkoj kulturi proteklih godina zaključili smo kako većina jedinica lokalne samouprave nije donijela svoje programe javnih potreba za tehničku kulturu niti je osigurala sredstva za tu namjenu u svom proračunu, a pojedine općine koje su planirale sredstva za tehničku kulturu utrošile su ih za financiranje lokalnih radio postaja što spada u domenu informiranja, a ne u tehničku kulturu. Iznosi koji su isplaćeni radio postajama nisu navedeni u tablici.

ZAKLJUČAK

Na osnovu prethodnih podataka moguće je izvesti nekoliko zaključaka o stanju tehničke kulture na području Osječko-baranjske županije:

1. Djelatnost tehničke kulture na području Osječko-baranjske županije svojim se rezultatima nalazi u vrhu ove djelatnosti u Hrvatskoj, što pokazuju uspjesi na smotrama i natjecanjima na županijskoj i državnoj razini.
2. Ostvareni uspjesi prošle i prethodnih godina rezultat su dobre organiziranosti rada djelatnika, ali i materijalnih uvjeta za razvoj djelatnosti tehničke kulture.

Osječko-baranjska županija pravdobno je učinila sve što je bilo moguće da, sukladno svojim finansijskim mogućnostima, stvori povoljne materijalne uvjete za daljnji razvoj ove djelatnosti. U tom smislu valja istaknuti da je odigrala značajnu ulogu u definiranju i provođenju programa javnih potreba, a posebice u odnosu na korištenje objekata tehničke kulture.

3. U interesu razvijanja djelatnosti tehničke kulture, ali i ukupnog razvoja Županije u okviru Republike Hrvatske, i nadalje treba poticati i finansijski pratiti, kao prioritetne aktivnosti, sljedeće:
  - osposobljavanje voditelja,
  - program odgoja, obrazovanja i osposobljavanja djece i mladeži za stjecanje tehničkih, tehnoloških i informatičkih znanja i vještina, a osobito specifične programe koji obuhvaćaju darovitu i djecu s teškoćama u razvoju,
  - programe prekvalifikacije i dokvalifikacije djelatnika, a osobito osoba s invaliditetom,
  - programe organiziranja inventivnog rada i organiziranje promaknuća tehnoloških inovacija (izložbi, sajmova i slično),
  - programe nabavke opreme, sanacije i održavanja objekata tehničke kulture.
4. Razvitak djelatnosti tehničke kulture i zadovoljavanje javnih potreba u ovom području moguće je kvalitetnije usmjeravati ukoliko i Republika Hrvatska, kao i gradovi i općine s područja Županije, izvrše svoje zakonske obveze i s više ambicija donesu i realiziraju programe javnih potreba.

Na tim osnovama, uz kvalitetnije rješenje statusa i načina financiranja izvannastavnih aktivnosti u školama, moguće je očekivati još veće uspjehe i rezultate kako u promicanju tehničke kulture tako i u tehničkoj obrazovanosti mlađih, koji će biti nositelji razvijanja ovog dijela Republike Hrvatske u djelatnosti tehničke kulture.